



URZĄD MARSZAŁKOWSKI
WOJEWÓDZTWA ŚWIĘTOKRZYSKIEGO
Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej

MONITORING WOJEWÓDZKIEGO
PROGRAMU PRZECIWDZIAŁANIA
PRZEMOCY W RODZINIE NA LATA
2017-2022
Raport za 2018 rok



Kielce, 2019 r.

Spis treści

Wstęp.....	4
I. Przemoc w rodzinie w województwie świętokrzyskim na tle innych regionów na podstawie danych za 2018 rok	5
II. Zjawisko przemocy w rodzinie w obszarze działań Policji w regionie świętokrzyskim.....	11
III. Problem przemocy w rodzinie w świetle danych wymiaru sprawiedliwości	17
IV. Procedura „Niebieskiej Karty” w regionie świętokrzyskim – statystyka.....	23
V. Zespoły interdyscyplinarne w regionie świętokrzyskim	30
VI. Infrastruktura wsparcia osób doświadczających przemocy w rodzinie w regionie	36
VII. Poradnictwo i inne formy wsparcia realizowane w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie w gminach i powiatach województwa świętokrzyskiego	43
VIII. Pozostałe działania samorządów powiatowych i gminnych w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie.....	51
IX. Działania Samorządu Województwa Świętokrzyskiego w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie	59
X. Monitoring Wojewódzkiego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na lata 2017-2022	67
XI. Rekomendacje	70
Spis tabel, map i wykresów	71

Opracowanie:

Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej

Urzędu Marszałkowskiego Województwa Świętokrzyskiego

Oddział Programowania, Analiz i Koordynacji Ekonomii Społecznej:

Zespół ds. programowania i analiz

Wstęp

Wojewódzki Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na lata 2017-2022 przyjęty został Uchwałą Sejmiku nr XXXVIII/552/17 z dnia 20 listopada 2017 roku. Celem głównym programu jest **efektywne przeciwdziałanie przemocy w rodzinie w województwie świętokrzyskim**.

Opracowanie i realizacja Wojewódzkiego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na szczeblu Samorządu Województwa jest zadaniem wynikającym z art. 6 ust. 6 pkt. 1 ustawy *o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie*. Założenia Programu na lata 2017-2022 wpisują się w kontekst zapisów zaktualizowanego w 2014 roku Krajowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na lata 2014-2020.

Celem niniejszego opracowania jest monitoring realizacji Wojewódzkiego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na lata 2017-2022 za 2018 rok. Monitoring dokonany został na podstawie analizy sprawozdań jednostek organizacyjnych pomocy i integracji społecznej oraz analizie działań podejmowanych na szczeblu samorządu województwa w 2018 roku. Analizie poddana została zgodność realizacji zadań z przyjętymi priorytetowymi kierunkami świętokrzyskiej polityki społecznej w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie w oparciu o wskaźniki przyjęte w Programie.

Dane statystyczne dotyczące przemocy w rodzinie w regionie świętokrzyskim zostały skonfrontowane z analogicznymi danymi z innych regionów, co pozwala na dokonanie porównania sytuacji dotyczącej występowania przemocy w rodzinie z innymi województwami. Na potrzeby diagnozy natężenia zjawiska przemocy w rodzinie dokonana została również wewnątrzregionalna analiza natężenia zjawiska przemocy w rodzinie.

I. Przemoc w rodzinie w województwie świętokrzyskim na tle innych regionów na podstawie danych za 2018 rok

Jednym z elementów monitoringu Wojewódzkiego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na lata 2017-2022 jest analiza danych udostępnionych przez Biuro Prewencji Komendy Głównej Policji w „Informacji dotyczącej realizacji przez Policję procedury Niebieskiej Karty w 2018 roku”.

Tabela 1. Dane krajowe dotyczące działań podjętych w procedurze „Niebieskiej Karty” przez Policję w latach 2016-2018.

Wyszczególnienie	2016	2017	2018
Liczba wypełnionych formularzy „Niebieska Karta - A”	73 531	75 662	73 153
Liczba osób, co do których istnieje podejrzenie, że są dotknięte przemocą w rodzinie	91 789	92 529	88 133
Liczba przypadków przemocy w rodzinie odnotowanych przez Policję	161 467	165 770	159 297

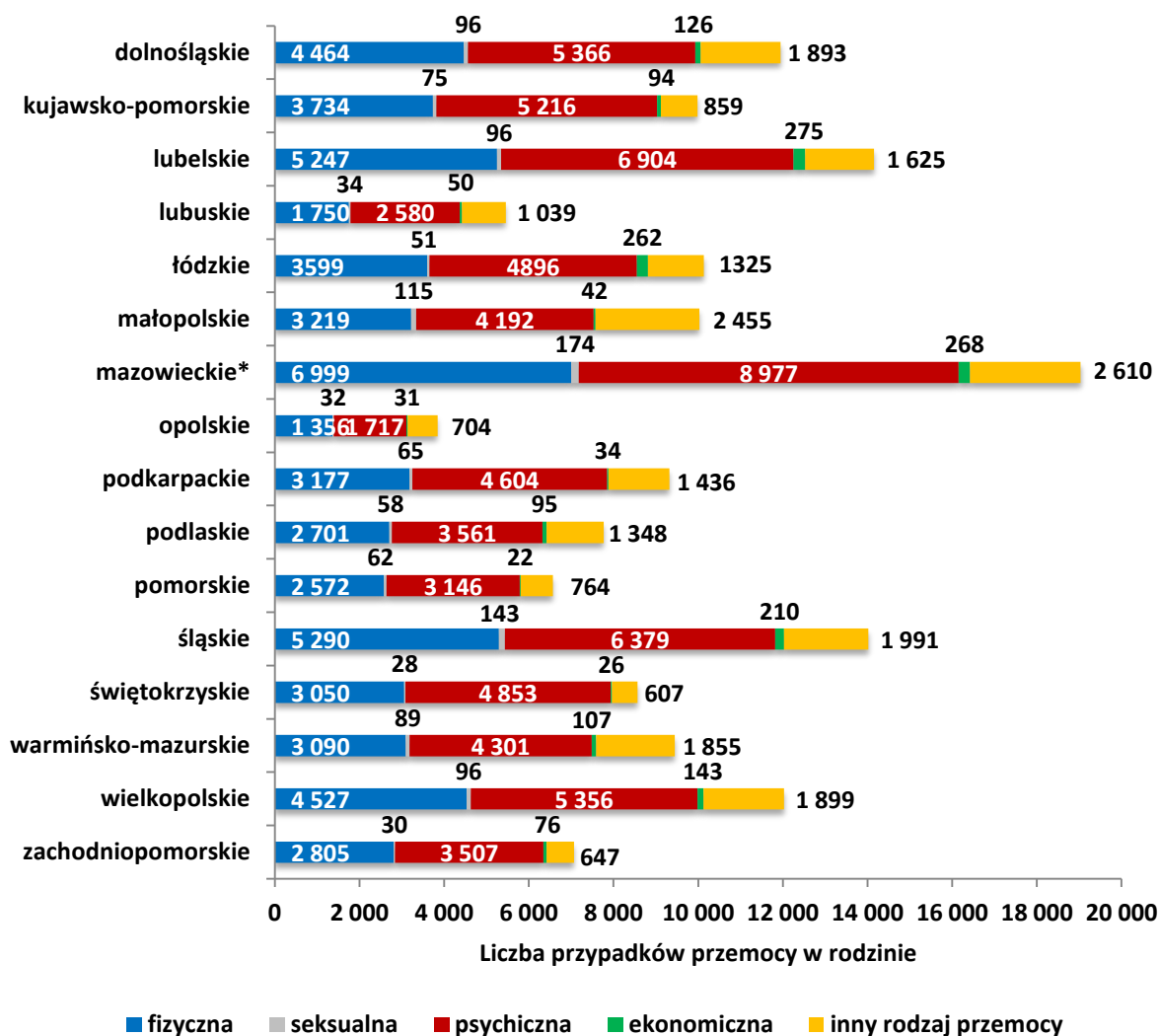
Opracowanie własne ROPS na podstawie danych Biuro Prewencji KGP, Informacja dotycząca realizacji przez Policję procedury „Niebieskie Karty” w 2018 r.

W 2018 roku w Polsce odnotowano spadek liczby przypadków przemocy w rodzinie, a tym samym spadek w zakresie liczby „Niebieskich Kart-A” wypełnianych przez funkcjonariuszy Policji. Odnotowano **159 297** przypadków przemocy w rodzinie¹, mniej w odniesieniu do 2017 roku o **6 473** przypadków **(3,9%)**².

W 2018 roku funkcjonariusze Policji wypełnili **73 153** formularze „Niebieska Karta – A”, co w stosunku do 2017 roku stanowi spadek o **3,3%** (ówcześnie wypełniono **75 662** formularze). Liczba osób, co do których istnieje podejrzenie, że są dotknięte przemocą w rodzinie wyniosła **88 133** osób, co stanowi spadek o **4,8%** w stosunku do 2017 roku.

¹ Przemoc psychiczna – 75 555 przypadków, przemoc fizyczna – 57 580 przypadków, inny rodzaj przemocy – 23 057 przypadków, przemoc ekonomiczna – 1 861 przypadków, przemoc seksualna – 1 244 przypadków.

² Źródło: Informacja dotycząca realizacji przez Policję procedury Niebieskie Karty w 2017 r. Biuro Prewencji KGP.



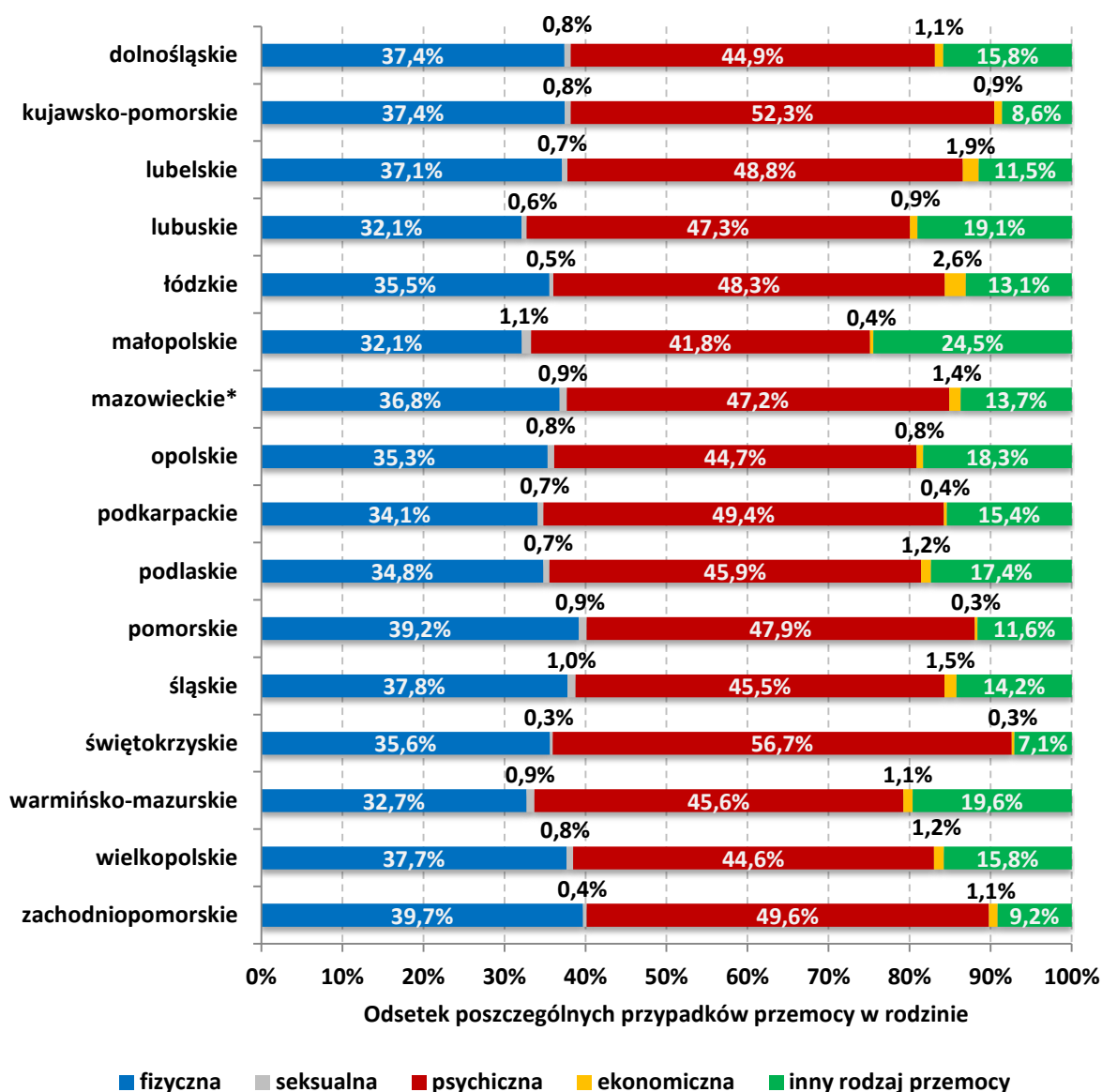
Wykres 1. Liczba poszczególnych rodzajów przemocy w rodzinie odnotowanych przez Policję w 2018 roku według województw.

Opracowanie własne ROPS na podstawie danych Biuro Prewencji KGP, Informacja dotycząca realizacji przez Policję procedury „Niebieskie Karty” w 2018 r.

Najczęstszą formą przemocy odnotowywaną przez funkcjonariuszy Policji była przemoc psychiczna, a następnie przemoc fizyczna. Z kolei w przypadku przemocy seksualnej według danych ogólnopolskich odnotowano wzrost liczby incydentów tego rodzaju przemocy (w 2018 roku – 1 244 w 2017 roku – 1 230, co dało wzrost o 1,1%).

Województwo świętokrzyskie na tle innych regionów charakteryzuje się najmniejszym odsetkiem przypadków stosowania przemocy ekonomicznej i seksualnej (0,3%) spośród wszystkich odnotowanych przypadków przemocy.

Szczegółowy obraz nasilenia poszczególnych rodzajów przemocy według poszczególnych województw stanowi wykres 2.

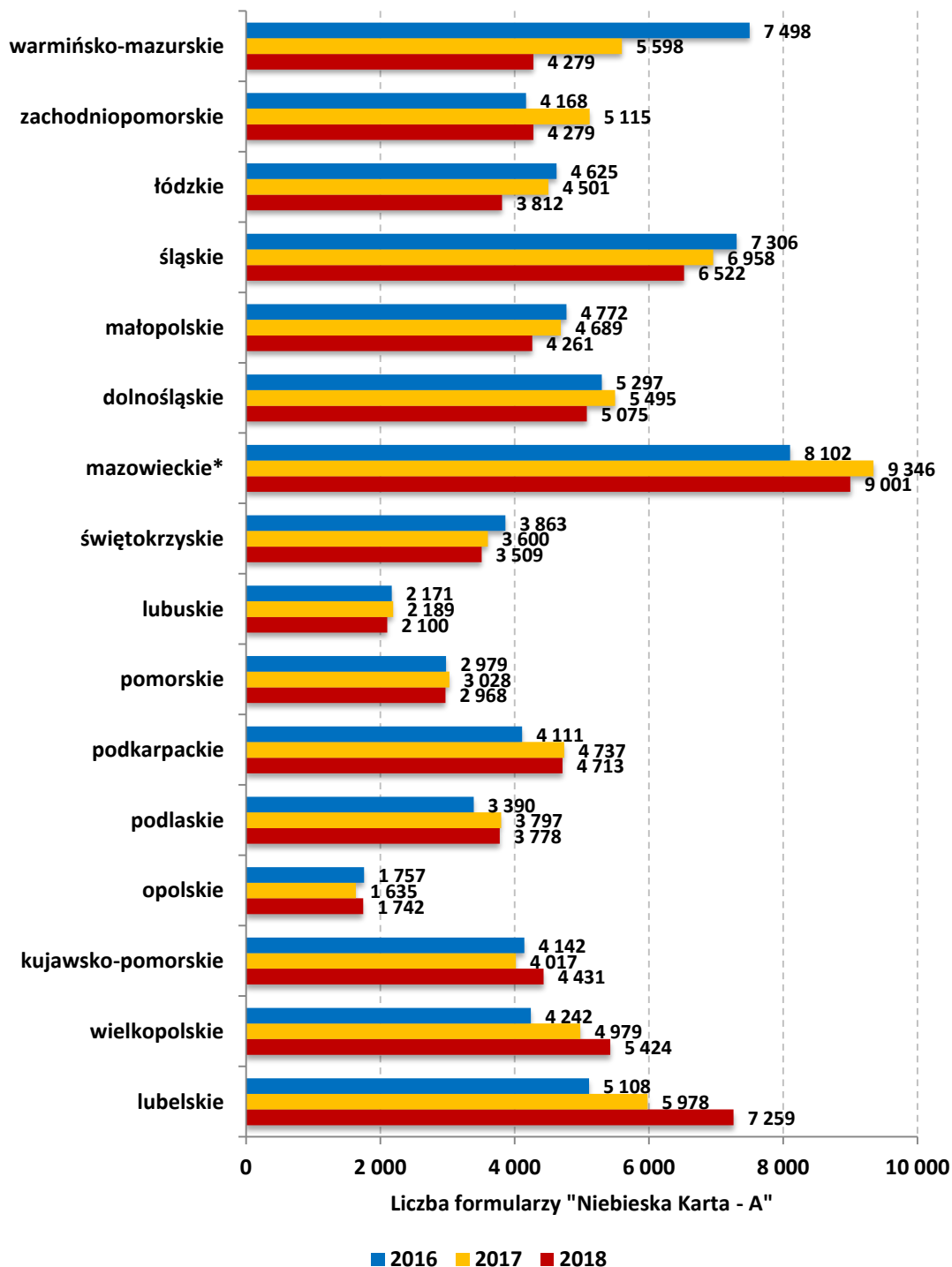


Wykres 2. Odsetek poszczególnych rodzajów przemocy w rodzinie dla regionu odnotowanych przez Policję w 2018 roku.

Opracowanie własne ROPS na podstawie danych Biuro Prewencji KGP, Informacja dotycząca realizacji przez Policję procedury „Niebieskie Karty” w 2018 r.

W 2018 roku najwięcej formularzy „Niebieska Karta – A” wypełnili funkcjonariusze Policji w województwach: mazowieckim (9 001), lubelskim (7 259), śląskim (6 522) oraz wielkopolskim (5 424). Największy spadek liczby wypełnionych formularzy w 2018 roku w odniesieniu do analogicznego okresu roku 2017 odnotowano w województwie warmińsko-mazurskim 23,6% (1 319 formularzy), zachodniopomorskim 16,3% (836) oraz łódzkim 15,3% (689), natomiast największy wzrost w lubelskim 21,4% (1 281), wielkopolskim 8,9% (445) oraz kujawsko-pomorskim 10,3% (414).

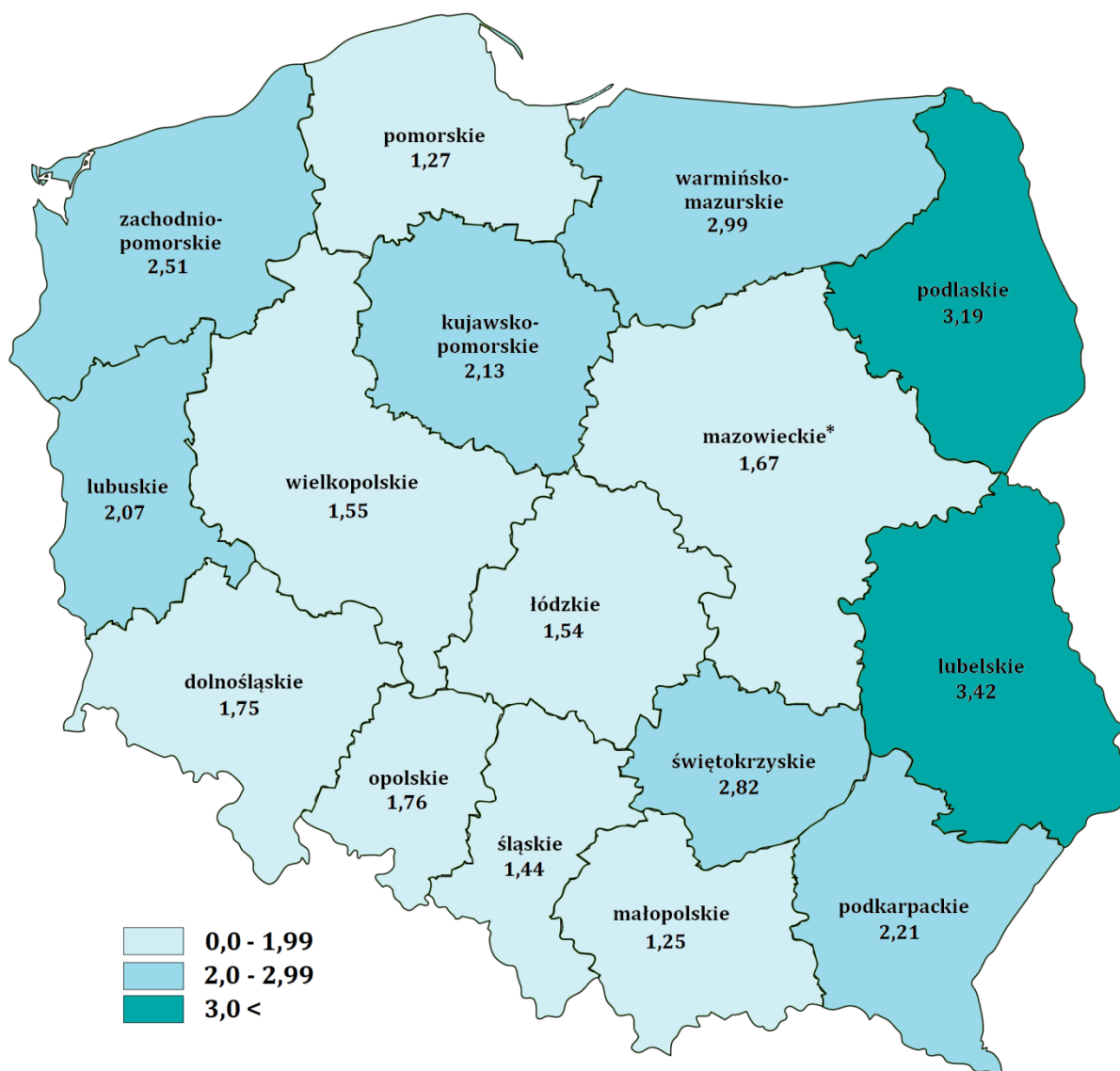
W województwie świętokrzyskim obserwuje się w okresie ostatnich trzech lat trend spadkowy w liczbie formularzy "Niebieska Karta - A" wypełnionych przez Policję. W 2018 roku odnotowano 2,5% spadek w odniesieniu do 2017 roku; w odniesieniu do 2016 roku spadek wyniósł 9,2%.



Wykres 3. Liczba formularzy "Niebieska Karta - A" wypełnionych przez Policję w latach 2016-2018.

Opracowanie własne ROPS na podstawie danych Biuro Prewencji KGP, Informacja dotycząca realizacji przez Policję procedury „Niebieskie Karty” w 2018 r.

Mapa 1. Średnia liczba wypełnionych przez Policję formularzy „Niebieska Karta – A” w poszczególnych regionach w 2018 roku, w przeliczeniu na 1000 mieszkańców.

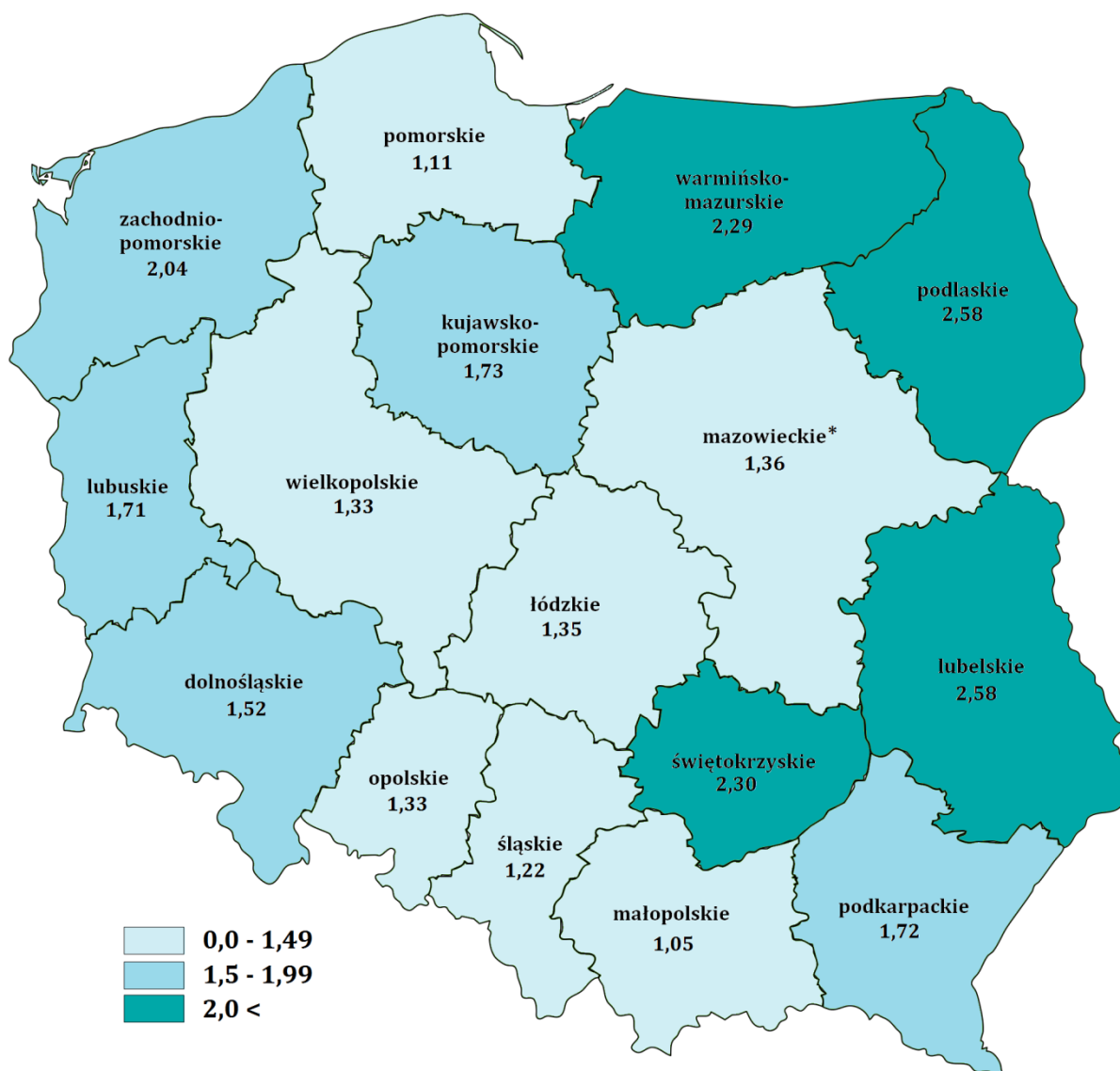


Opracowanie własne ROPS na podstawie danych Biuro Prewencji KGP, Informacja dotycząca realizacji przez Policję procedury „Niebieskie Karty” w 2018 r.

Średnia liczba formularzy „Niebieska Karta – A” wypełnionych przez Policję w 2018 roku w przeliczeniu na 1000 mieszkańców na terenie kraju wyniosła **1,9**. Liczba formularzy „Niebieska Karta – A” powyżej wskazanej średniej odnotowano w **8** województwach, w tym w województwie świętokrzyskim, gdzie było to **2,82**.

Największą liczbę wypełnionych formularzy „Niebieska Karta – A” w 2018 roku w przeliczeniu na 1000 mieszkańców odnotowano w województwach: lubelskim (**3,42**) oraz podlaskim (**3,19**) zaś najmniejszy – w województwie: małopolskim (**1,25**), pomorskim (**1,27**) i śląskim (**1,44**) – mapa nr 1.

Mapa 2. Liczba formularzy wszczynających procedurę „Niebieska Karta” wypełnionych przez Policję w 2018 roku wg województw, w przeliczeniu na 1000 mieszkańców.



Opracowanie własne ROPS na podstawie danych Biuro Prewencji KGP, Informacja dotycząca realizacji przez Policję procedury „Niebieskie Karty” w 2018 r.

W 2018 roku w Polsce wypełnionych przez Policję zostało **58 829** formularzy wszczynających procedurę „Niebieska Karta”, co stanowi **81,8%** ogólnej liczby wypełnionych przez Policję formularzy „Niebieska Karta – A” w tym czasie³.

Najwięcej formularzy wszczynających procedurę „Niebieskie Karty” w przeliczeniu na 1000 mieszkańców odnotowano w województwie: podlaskim (**2,58**), lubelskim (**2,58**) oraz świętokrzyskim (**2,3**).

³ Ogólna liczba wypełnionych przez Policję formularzy „Niebieska Karta – A” w półroczu 2018 r. wyniosła 73 153.

II. Zjawisko przemocy w rodzinie w obszarze działań Policji w regionie świętokrzyskim

Analiza danych pochodzących z Komendy Wojewódzkiej Policji w Kielcach jest jednym z elementów diagnozy i monitoringu zjawiska przemocy w rodzinie. Zgromadzone dane dotyczą zagadnień takich, jak: ilość interwencji domowych, liczba wypełnionych „Niebieskich Kart” przez funkcjonariuszy, a także charakterystyka sprawców oraz ofiar przemocy według zmiennych: miejsce zamieszkania, płci i wieku.

Dane przekazane przez Świętokrzyską Policję zostały zestawione na przestrzeni lat 2016-2018, co daje możliwość obserwacji dynamiki zmian w obszarze przemocy w rodzinie oraz analizę trendu.

Tabela 2. „Niebieska Karta” w świętokrzyskiej Policji w latach 2016-2018.

Wyszczególnienie	2016	2017	2018
Liczba formularzy wszczynających procedurę	3 227	2 958	2 860
Liczba formularzy dotyczących kolejnych przypadków przemocy w rodzinie w trakcie trwania procedury	636	642	649
Liczba wypełnionych „Niebieskich Kart” ogółem	3 863	3 600	3 509

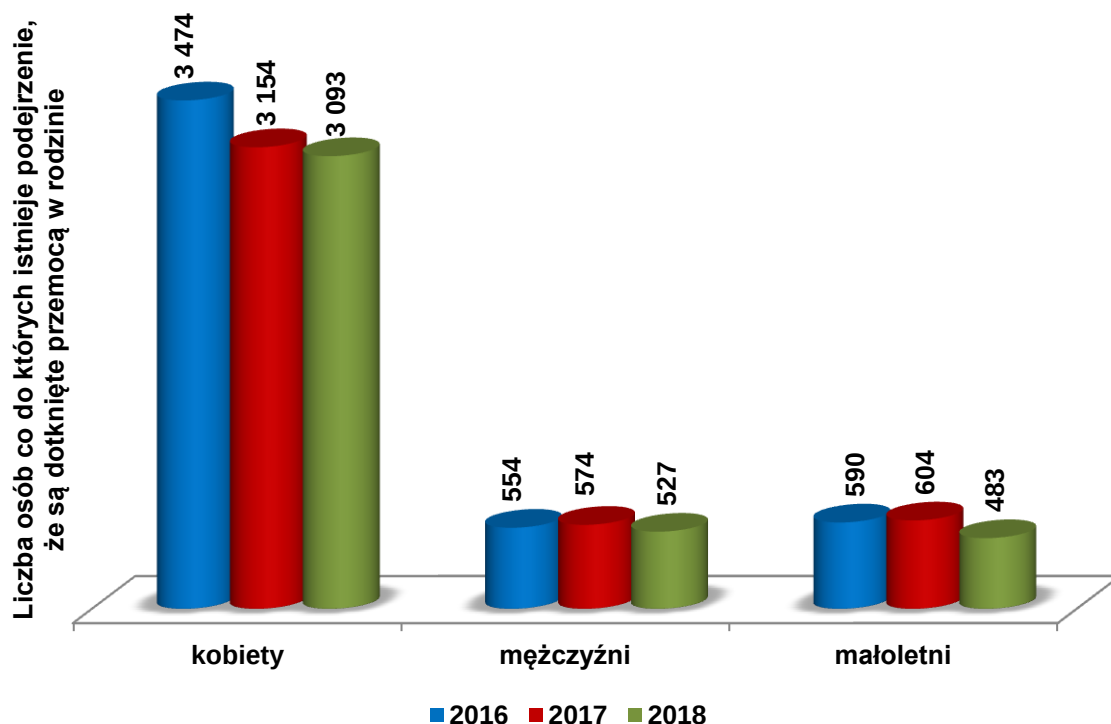
Opracowanie własne ROPS/ źródło KWP w Kielcach.

W latach 2016-2018 obserwujemy tendencję spadkową w zakresie liczby wypełnionych „Niebieskich Kart” ogółem przez funkcjonariuszy Policji w regionie świętokrzyskim. Liczba wypełnionych „Niebieskich Kart” ogółem w 2018 roku wynosiła **3 509** i było to mniej o **91** formularzy, co stanowi spadek o **2,5%** w stosunku do 2017 roku, natomiast w odniesieniu do 2016 roku liczba formularzy była mniejsza o **354** formularzy, co stanowi spadek na poziomie **9,2%**.

W 2018 roku liczba formularzy wszczynających procedurę wynosiła **2 860** i zmniejszyła się o **367** formularzy w stosunku do 2016 roku, co oznacza, że na przestrzeni lat 2016-2018 w województwie świętokrzyskim odnotowano spadek liczby wypełnianych formularzy wszczynających procedurę „Niebieska Karta” o **11,4%**; sytuacja ta może sugerować spadek w zakresie nowych przypadków przemocy.

W 2018 roku liczba formularzy dotyczących kolejnych przypadków przemocy w rodzinie w trakcie trwania procedury wyniosła **649** formularzy. W odniesieniu do 2016 roku odnotowano wzrost o **13** tego typu formularzy.

Charakterystyka ofiar przemocy w rodzinie

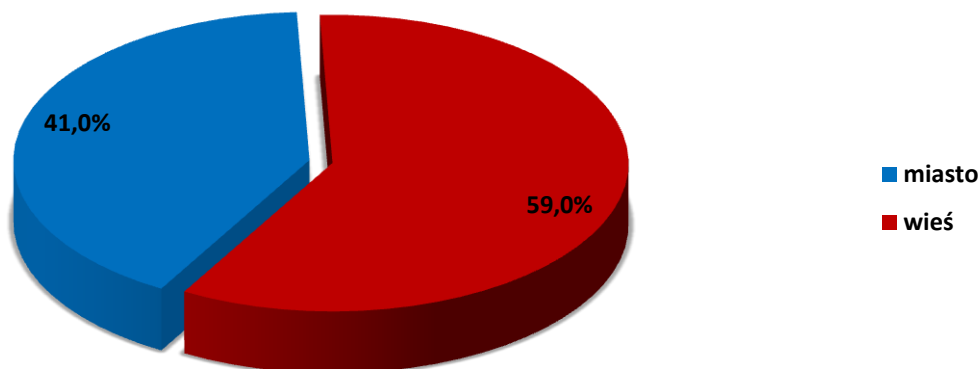


Wykres 4. Osoby dotknięte przemocą w regionie świętokrzyskim na przestrzeni lat 2016-2018.

Opracowanie własne ROPS/ źródło KWP w Kielcach.

W województwie świętokrzyskim wśród odnotowanych ofiar przemocy w 2018 roku kobiety stanowią **75,4%**, mężczyźni **12,8%**, a osoby małoletnie **11,8%**⁴. Na przestrzeni ostatnich trzech lat zarysowuje się trend, w którym obserwujemy systematyczny spadek liczby kobiet będących ofiarą przemocy w rodzinie. W 2018 roku nastąpił spadek o **1,9%** liczby kobiet dotkniętych przemocą w rodzinie w odniesieniu do 2017 roku, w odniesieniu do 2016 roku spadek wyniósł blisko **11,0%**. W 2018 roku nastąpił również spadek liczby mężczyzn oraz osób małoletnich dotkniętych przemocą w rodzinie odpowiednio o **8,2%** i **20,0%** w odniesieniu do 2017 roku.

⁴ Liczba osób dotkniętych przemocą w województwie świętokrzyskim w 2018 roku wynosi 4 103 - ogółem: 3 093 - kobiety, 527 - mężczyźni, 483 - osoby małoletnie.



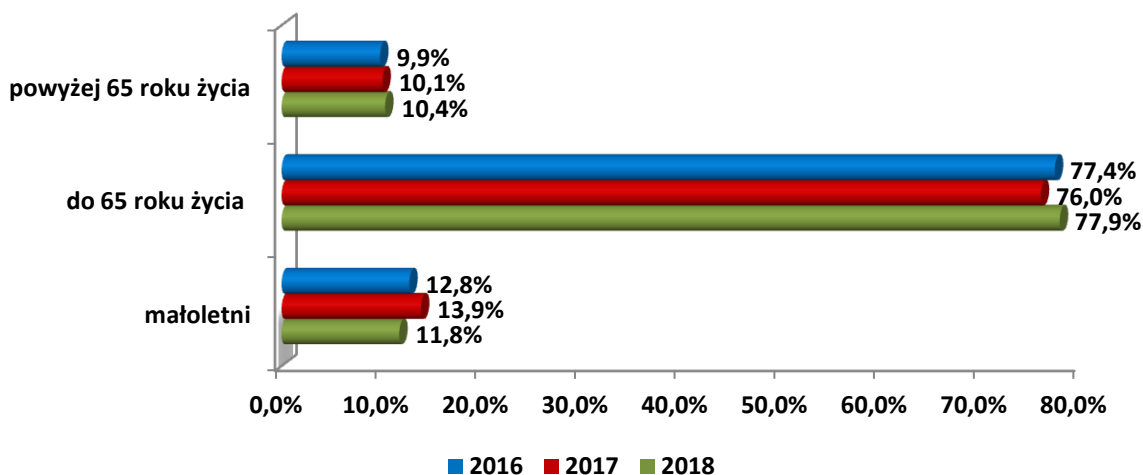
Wykres 5. Osoby dotknięte przemocą w regionie świętokrzyskim według miejsca zamieszkania w 2018 roku.

Opracowanie własne ROPS/ źródło KWP w Kielcach.

W 2018 roku podobnie jak w latach poprzednich większość osób, wobec których istnieje podejrzenie, iż zostały dotknięte przemocą (**59%**) zamieszkiwało tereny wiejskie. Struktura miejsca zamieszkania ofiar przemocy wynika ze specyfiki regionu świętokrzyskiego, bowiem ponad **55,4%** ludności zamieszkuje tereny wiejskie.

Według statystyk Komendy Wojewódzkiej Policji w Kielcach za 2018 rok w regionie świętokrzyskim liczba osób, co do których istnieje podejrzenie, że są dotknięte przemocą wynosi **4 103** osób ogółem, w tym:

- **3 093** osób stanowią kobiety, w tym:
 - ✓ **89%** do 65 roku życia – **2 746**,
 - ✓ **11%** powyżej 65 roku życia – **347**,
- **574** osób poszkodowanych stanowią mężczyźni, w tym:
 - ✓ **85%** do 65 roku życia – **449**,
 - ✓ **15%** powyżej 65 roku życia – **78**,
- **483** osób stanowią osoby małoletnie, w tym:
 - ✓ **44%** dziewcząt – **214**,
 - ✓ **56%** chłopców – **269**.



Wykres 6. Odsetek osób, co do których istnieje podejrzenie, że są dotknięte przemocą na przestrzeni lat 2016-2018 w regionie świętokrzyskim.

Opracowanie własne ROPS/ źródło KWP w Kielcach.

W oparciu o analizę zgromadzonych danych statystycznych uwzględniających odsetek ofiar przemocy wg poszczególnych grup wiekowych na przestrzeni lat 2016-2018 zarysowuje się nieznaczna tendencja wzrostowa w zakresie odsetka ofiar przemocy wśród osób starszych tj. powyżej 65 roku życia.

Najniższy odsetek w grupie osób do 65 roku życia w ogóle odnotowanych ofiar przemocy w rodzinie w badanym okresie zanotowano w 2017 roku; w 2018 roku nastąpił wzrost udziału osób dotkniętych przemocą w tej grupie wiekowej zarówno w odniesieniu do roku poprzedzającego monitoring jak i roku początkowego dokonanej analizy.

W 2018 roku w przypadku osób małoletnich odnotowano spadek odsetka osób, co do których istnieje podejrzenie, że są dotknięte przemocą zarówno w odniesieniu do 2017 roku jak i 2016 roku.

Charakterystyka sprawców przemocy w rodzinie

Liczba osób wobec których istnieje podejrzenie, że stosują przemoc w rodzinie w 2018 roku w odniesieniu do roku poprzedniego zmniejszyła się o **2,2%** i wyniosła **3 510** osób, z których **3 304** to mężczyźni (**93,6%**), **219** kobiety (**6,2%**) oraz **7** osób nieletnich (**0,2%**).

W badanym okresie zmniejszyła się liczba mężczyzn i kobiet, wobec których istnieje podejrzenie, że stosują przemoc w rodzinie (o **46** mężczyzn oraz o **40** kobiet mniej). Natomiast liczba osób małoletnich wobec których istnieje podejrzenie stosowania przemocy w 2018 roku wyniosła **7** osób (dziewcząt – **3**, chłopców – **4**) i wzrosła o **6** osób w odniesieniu do 2017 roku.

Liczba osób zatrzymanych, wobec których istnieje podejrzenie, że stosują przemoc w rodzinie w 2018 roku wyniosła **435** osób (w tym **426** mężczyzn i **9** kobiet) i była mniejsza o **5,4%** w odniesieniu do 2017 roku.

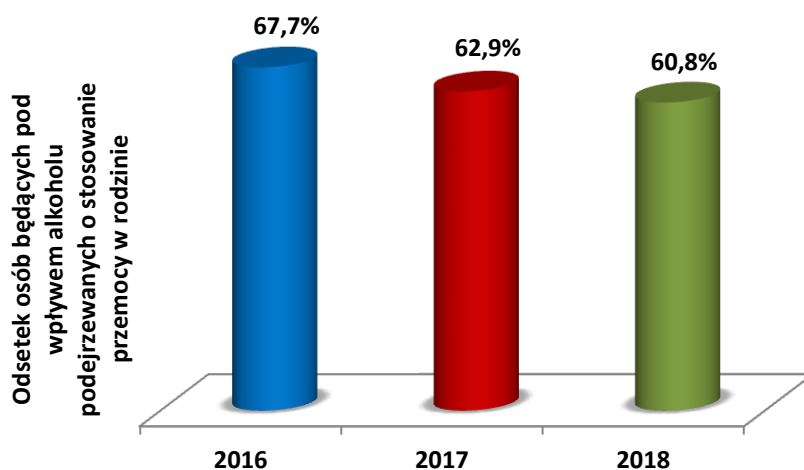
Tabela 3. Liczba osób w regionie świętokrzyskim w 2018 roku, wobec których istnieje podejrzenie, że stosują przemoc w rodzinie, którym głównym czynnikiem przemocy jest alkohol.

Wyszczególnienie	kobiety	mężczyźni	nieletni	razem
Liczba osób, wobec których istnieje podejrzenie, że stosują przemoc w rodzinie, będących pod wpływem alkoholu	56	2 089	0	2 145
Liczba osób doprowadzonych do policyjnych pomieszczeń dla osób zatrzymanych lub doprowadzonych do wytrzeźwienia	22	981	0	1 003

Opracowanie własne ROPS/ źródło KWP w Kielcach.

W 2018 roku liczba osób, wobec których istnieje podejrzenie, że stosują przemoc w rodzinie będących pod wpływem alkoholu w odniesieniu do 2017 roku, zmniejszyła się o **5,6%** i wyniosła ogółem **2 145** (w tym: **2 089** mężczyzn i **56** kobiet).

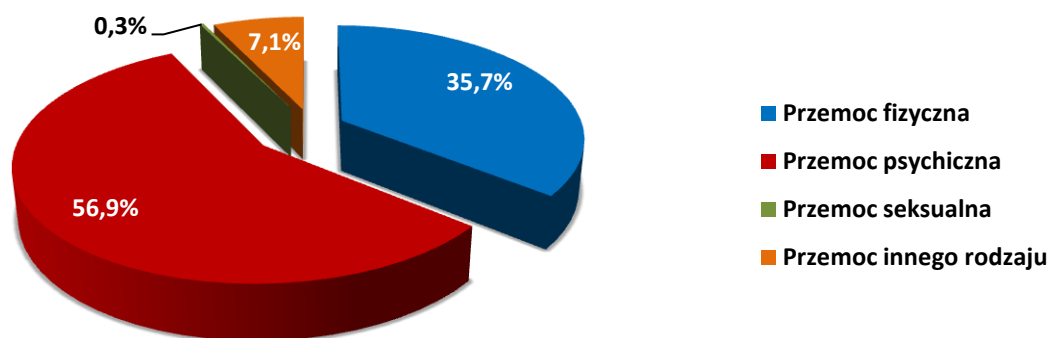
Liczba osób doprowadzonych do policyjnych pomieszczeń dla osób zatrzymanych lub doprowadzonych do wytrzeźwienia, wobec których istnieje podejrzenie, że stosują przemoc w rodzinie wyniosła **1 003** (w tym: **981** mężczyzn i **22** kobiet) i zmniejszyła się o **16,4%** w odniesieniu do 2017 roku.



Wykres 7. Odsetek osób będących pod wpływem alkoholu podejrzewanych o stosowanie przemocy w latach 2016-2018 w regionie świętokrzyskim.

Opracowanie własne ROPS/ źródło KWP w Kielcach.

Problem nadużywania alkoholu bardzo często koreluje z przemocą w rodzinie. Na przestrzeni lat 2016-2018 obserwujemy tendencję spadkową odsetka sprawców przemocy będących pod wpływem alkoholu.

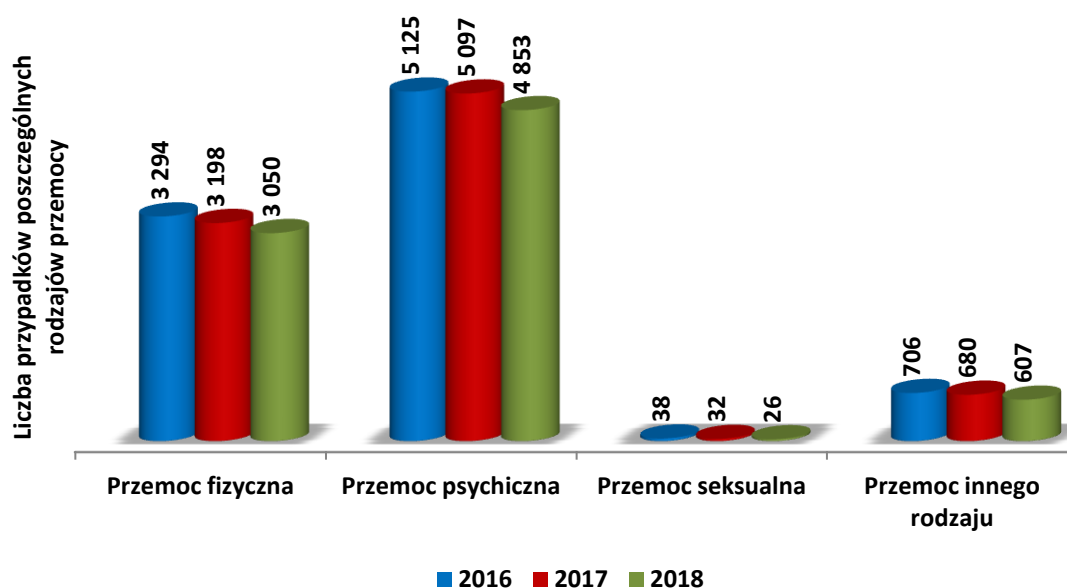


Wykres 8. Formy przemocy w regionie świętokrzyskim w 2018 roku.

Opracowanie własne ROPS/ źródło KWP w Kielcach.

Na podstawie statystyk Świętokrzyskiej Policji określone zostały liczby przypadków przemocy w rodzinie według jej rodzajów. W 2018 roku najczęściej występującą formą przemocy w regionie, analogicznie jak w latach ubiegłych, jest: przemoc psychiczna – **56,9%** (4 853 przypadków), przemoc fizyczna – **35,7%** (3 050), następnie przemoc innego rodzaju w tym przemoc ekonomiczna – **7,1%** (607). Najrzadziej występującą formą przemocy odnotowywaną przez funkcjonariuszy w województwie świętokrzyskim jest przemoc seksualna – **0,3%** (26).

W latach 2016-2018 w województwie świętokrzyskim rok do roku odnotowany został spadek w każdej z ww. form przemocy (fizycznej – **7,4%**, psychicznej – **5,3%**, seksualnej – **31,6%**, przemocy innego rodzaju – **14,0%**).



Wykres 9. Natężenie form przemocy w regionie świętokrzyskim w latach 2016-2018.

Opracowanie własne ROPS/ źródło KWP w Kielcach.

III. Problem przemocy w rodzinie w świetle danych wymiaru sprawiedliwości

Analiza danych pochodzących z zasobów wymiaru sprawiedliwości tj. Prokuratury Okręgowej w Kielcach oraz Sądu Okręgowego w Kielcach jest kolejnym elementem diagnozy zjawiska przemocy w rodzinie. Analizie poddane zostały dane przestępstw z art. 207 §1 k.k.

Prokuratura Okręgowa

Na podstawie danych otrzymanych z Prokuratury Okręgowej w Kielcach sporządzono zestawienie dotyczące liczby postępowań przygotowawczych o czyn z art. 207 §1 k.k., w tym: postępowań zakończonych aktem oskarżenia i postępowań o umorzeniu. Dane dotyczą lat 2016-2018 i zostały przekazane przez świętokrzyskie Prokuratury Rejonowe.

W 2018 roku nastąpił 12,6% spadek liczby postępowań przygotowawczych o czyn z art. 207 §1 k.k. w odniesieniu do 2017 roku. W województwie świętokrzyskim w latach 2016-2018 największą liczbę postępowań o czyn z art. 207§1 k.k. odnotowano w 2017 roku (1 710).

Postępowania o czyn z art. 207 § 1 k.k. zakończone aktem oskarżenia w 2018 roku stanowiły 40,0% wszystkich postępowań prowadzonych przez Prokuratury Rejonowe w województwie świętokrzyskim. W latach poprzednich odsetek postępowań przygotowawczych o czyn z art. 207 §1 k.k. zakończonych aktem oskarżenia był mniejszy i stanowił w 2017 roku 36,7% wszystkich postępowań przygotowawczych, natomiast w 2016 roku 32,7%.

W przypadku postępowań o czyn z art. 207 § 1 k.k. zakończonych umorzeniem w 2018 roku odsetek postępowań zakończonych umorzeniem z ogółu liczby postępowań przygotowawczych w badanym okresie był największy i wyniósł 25,2%.

Tabela 4. Postępowania przygotowawcze o czyn z art. 207 §1 k.k. - Prokuratura Okręgowa w Kielcach.

Lp.	Nazwa jednostki	Liczba postępowań przygotowawczych o czyn z art. 207 § 1 k.k.			w tym:					
					Liczba postępowań zakończonych aktem oskarżenia			Liczba postępowań zakończonych umorzeniem		
		2016	2017	2018	2016	2017	2018	2016	2017	2018
1.	Prokuratura Rejonowa w Busku - Zdroju	98	132	66	39	41	45	21	33	21
2.	Prokuratura Rejonowa w Jędrzejowie	139	116	92	32	32	34	52	48	39
3.	Prokuratura Rejonowa Kielce - Wschód	111	184	181	28	55	58	41	49	45
4.	Prokuratura Rejonowa Kielce - Zachód	248	245	262	71	60	89	67	66	69
5.	Prokuratura Rejonowa w Końskich	128	153	109	56	74	35	29	48	47
6.	Prokuratura Rejonowa w Opatowie	69	82	56	23	19	17	11	12	6
7.	Prokuratura Rejonowa w Ostrowcu Świętokrzyskim	128	197	158	28	57	46	22	45	48
8.	Prokuratura Rejonowa w Pińczowie	86	65	73	30	23	21	13	6	12
9.	Prokuratura Rejonowa w Sandomierzu	80	73	79	16	38	41	9	9	9
10.	Prokuratura Rejonowa w Skarżysku-Kamiennej	126	116	95	44	45	45	22	38	23
11.	Prokuratura Rejonowa w Starachowicach	157	181	172	80	120	113	29	22	20
12.	Prokuratura Rejonowa w Staszowie	127	113	87	34	39	27	22	21	17
13.	Prokuratura Rejonowa we Włoszczowie	61	53	64	28	24	26	14	22	20
RAZEM:		1558	1710	1494	509	627	597	352	419	376
Odsetek z ogółu liczby postępowań [%]					32,7	36,7	40,0	22,6	24,5	25,2

Opracowanie własne ROPS/ źródło Prokuratura Okręgowa w Kielcach.

Najwięcej wszczętych postępowań przygotowawczych o czyn z art. 207 § 1 k.k. w 2018 roku odnotowano niezmiennie, jak w latach poprzednich w Prokuraturze Rejonowej Kielce – Zachód **(262)**. Wysoką liczbę postępowań przygotowawczych odnotowano także w Prokuraturze Rejonowej w: Kielce-Wschód **(181)**, Starachowicach **(172)**, Ostrowcu Świętokrzyskim **(158)**, Końskich **(109)**, następnie w Skarżysku-Kamienna **(95)** oraz w Jędrzejowie **(92)** i Staszowie **(81)**. Najmniejszą skalę wszczętych postępowań

przygotowawczych o czyn z art. 207 §1 k.k. w badanym roku odnotowano w Prokuraturze Rejonowej w Opatowie **(56)**.

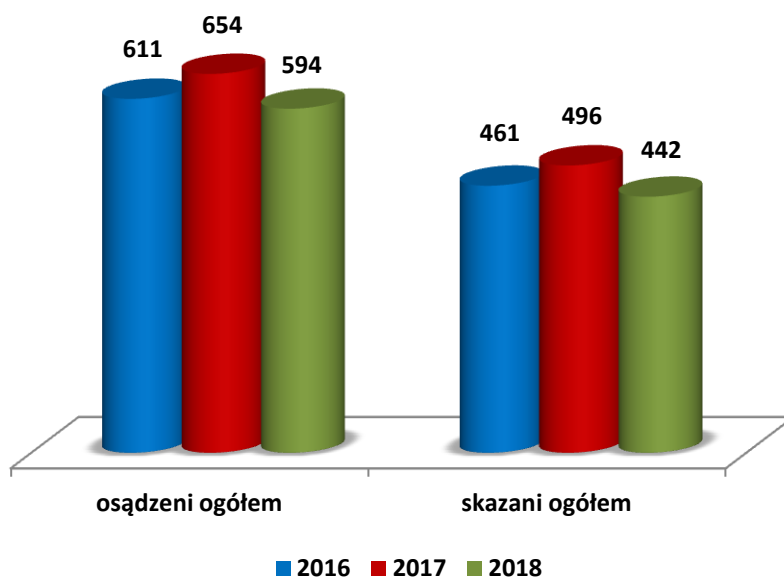
W 2018 roku przyrost liczby postępowań przygotowawczych o czyn z art. 207 § 1 k.k. w odniesieniu do 2017 roku odnotowano w Prokuraturze Rejonowej: Kielce-Zachód **(17)**, Włoszczowa **(11)**, Pińczów **(8)** oraz Sandomierz **(6)**. W pozostałych jednostkach odnotowano spadek liczby postępowań przygotowawczych o czyn z art. 207 §1 k.k.

Największy odsetek postępowań przygotowawczych zakończonych aktem oskarżenia z liczbą postępowań przygotowawczych o czyn z art. 207 § 1 k.k. w 2018 roku odnotowano w Prokuraturze Rejonowej w Ostrowcu Świętokrzyskim **(68,2%)**, następnie w Prokuraturze Rejonowej w Pińczowie **(65,7%)** oraz Prokuraturze Rejonowej Kielce – Wschód **(51,9%)**. Najmniejszy odsetek postępowań przygotowawczych o czyn z art. 207 § 1 k.k. zakończonych aktem oskarżenia odnotowano w Prokuraturze Rejonowej w Starachowicach **(28,8%)**.

Największą liczbę postępowań przygotowawczych o czyn z art. 207 § 1 k.k. zakończonych umorzeniem w 2018 roku odnotowano w Prokuraturze Rejonowej w Końskich oraz Prokuraturze Rejonowej w Skarżysku-Kamiennej odpowiednio po **69** i **48** postępowań zakończonych umorzeniem. W analizowanym roku w Prokuraturze Rejonowej w Jędrzejowie odnotowano najmniejszą liczbę postępowań zakończonych umorzeniem **(6)**, podobnie jak w Prokuraturze Rejonowej Kielce-Wschód **(9)**.

Sąd Okręgowy

Na podstawie sprawozdania MS-S6 za 2018 rok w sprawie osób osądzonych w pierwszej instancji, według właściwości rzeczowej Sądu Okręgowego w Kielcach, poddano analizie dane dotyczące przestępstw z art. 207 §1 k.k. takie jak: liczba osób osądzonych i skazanych, wymiar kar, liczba osób skazanych zakwalifikowanych jako recydywiści wcześniej karanych za stosowanie przemocy w rodzinie oraz liczbę sprawców przemocy objętych nadzorem kuratorskim.



Wykres 10. Liczba osób osądzonych i skazanych z art. 207 §1 k.k. w latach 2016-2018.

Opracowanie własne ROPS/ źródło Sąd Okręgowy w Kielcach.

Analiza danych dotyczących liczby osób osądzonych i skazanych z art. 207 §1 k.k. w latach 2016-2018 wykazała, iż w 2018 roku spośród wszystkich osób osądzonych **74,4%** zostało skazanych, w 2017 roku odsetek osób skazanych był największy i wyniósł **75,8%**, podobnie jak w 2016 roku (**75,5%**).

W 2018 roku liczba osób osądzonych ogółem zmniejszyła się o **9,2%**, w analizowanym roku zmniejszyła się także liczba osób skazanych o **10,9%** w odniesieniu do 2017 roku.

Na karę pozbawienia wolności z art. 207 §1 k.k. w 2018 roku skazano **371** sprawców, o **12,7%** mniej w odniesieniu do 2017 roku. Rodzajem kary najczęściej orzekanym przez Sądy w województwie świętokrzyskim wobec osób skazanych jest kara pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem. W 2018 roku na karę pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem skazano o **21,9%** sprawców przemocy mniej niż w 2017 roku. W 2018 roku w odniesieniu do 2017 roku odnotowano tendencję spadkową liczby orzeczonych kar ograniczenia wolności oraz kar grzywny samoistnej. W przypadku warunkowo umorzonych postępowań odnotowany został **7,8%** spadek.

Tabela 5. Liczba orzeczonych kar wobec osób skazanych z art. 207 §1 k.k. w latach 2016-2018.

Rodzaj kary	2016	2017	2018
Kara pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem	319	296	249
Kara ograniczenia wolności	36	50	48
Kara grzywny samoistnej	5	19	18
Warunkowo umorzone postępowanie	101	116	107

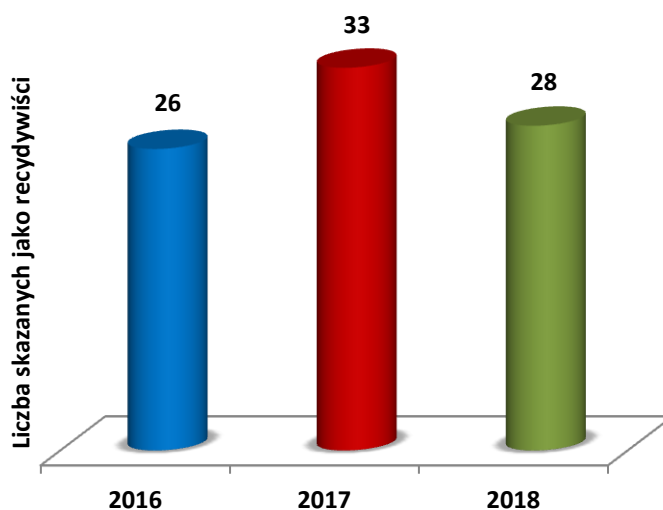
Opracowanie własne ROPS/ źródło Sąd Okręgowy w Kielcach.

Tabela 6. Liczba osób skazanych na karę pozbawienia wolności w roku 2018 na terenie regionu świętokrzyskiego.

Wymiar kary	Kara pozbawienia wolności	w tym z warunkowym zawieszeniem
1 miesiąc	-	-
2 do 5 miesięcy	44	29
od 6 miesięcy do 1 roku	295	218
powyżej 1 roku do 2 lat	27	2
powyżej 2 lat do 5 lat	4	-
powyżej 5 lat do 8 lat	1	X
powyżej 8 lat	-	X
Razem:	371	249

Opracowanie własne ROPS/ źródło Sąd Okręgowy w Kielcach.

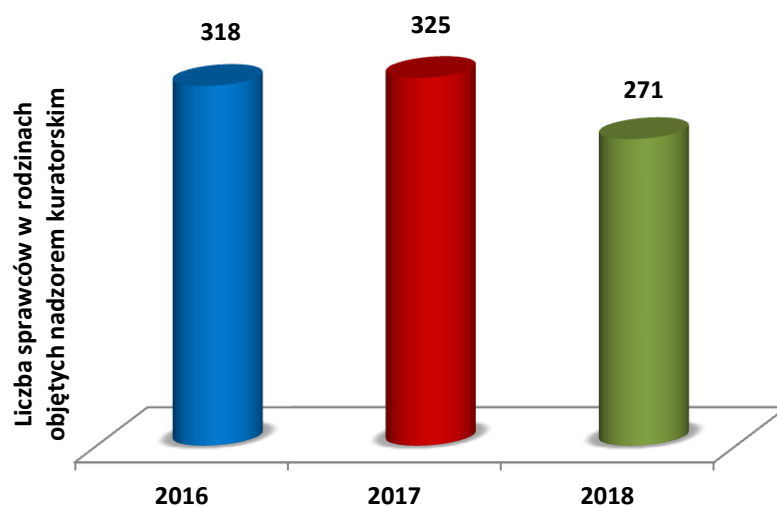
W 2018 roku podobnie jak w latach poprzednich najczęściej orzekanym wymiarem kary było pozbawienie wolności, od 6 do 12 miesięcy w tym **65,9%** stanowiły kary z warunkowym zawieszeniem. Na karę pozbawienia wolności w wymiarze kary od 2 do 5 miesięcy skazanych zostało **44** osoby w tym **73,9%** z warunkowym zawieszeniem, a na karę pozbawienia wolności powyżej 1 roku do 8 lat skazanych zostało **32** osoby w tym **7%** stanowiły kary z warunkowym zawieszeniem.



Wykres 11. Osoby zakwalifikowane jako recydywiści w regionie świętokrzyskim w latach 2016-2018.

Opracowanie własne ROPS/ źródło Sąd Okręgowy w Kielcach.

W przypadku osób skazanych, które należy zakwalifikować jako recydywiści penitencjarni wcześniej skazani za znęcanie się nad rodziną, w 2018 roku odnotowano **15,2%** spadek w odniesieniu do 2017 roku. W latach 2016-2018 największą liczbę osób skazanych jako recydywiści penitencjarni odnotowano w 2017 roku.



Wykres 12. Liczba sprawców w rodzinach objętych nadzorem kuratorskim w regionie świętokrzyskim w latach 2016-2018.

Opracowanie własne ROPS/ źródło Sąd Okręgowy w Kielcach.

W analizowanym okresie najmniejsza liczba sprawców przemocy objętych nadzorem kuratorskim odnotowano w 2018 roku, w odniesieniu do 2017 nastąpił 16,6% spadek. Największą liczbę sprawców odnotowano w 2017 roku.

IV. Procedura „Niebieskiej Karty” w regionie świętokrzyskim – statystyka

Formularz „Niebieska Karta” może zostać założony przez przedstawiciela jednego z podmiotów wymienionych w art. 9d ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku *o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie*. Wypełnienie „Niebieskiej Karty” nie jest jednak równoznaczne ze złożeniem zawiadomienia o popełnieniu przestępstwa i nie stanowi podstawy do wszczęcia postępowania karnego. Jednak w przypadku złożenia zawiadomienia i wszczęcia postępowania może ona zostać wykorzystana jako dowód procesowy. Dokumentacja „Niebieskie Karty” jest dla policji informacją, że w danej rodzinie dochodzi do przemocy. Dzielnicowy ma obowiązek nie później niż w ciągu 7 dni skontaktować się z daną rodziną. Jest zobligowany do rozpoznania sytuacji i jej systematycznego monitorowania, a także do udzielania pomocy w trakcie comiesięcznych wizyt.

Procedura rozpoczyna się w momencie wypełnienia formularza "Niebieska Karta – A" przez policjanta, pracownika socjalnego, przedstawiciela gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych, ochrony zdrowia lub oświaty i powinna nastąpić w obecności osoby, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie, a w sytuacji gdy ten kontakt jest niemożliwy - bez udziału tej osoby. Jeżeli stan zdrowia osoby, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie, wymaga przewiezienia jej do podmiotu leczniczego, formularz „Niebieska Karta - A” wypełnia przedstawiciel podmiotu leczniczego, do którego osoba ta została przewieziona.

Formularz "Niebieska Karta – B" otrzymuje osoba dotknięta przemocą w rodzinie lub w przypadku przemocy wobec dziecka: rodzic, opiekun prawny lub faktyczny, osoba, która zgłosiła podejrzenie stosowania przemocy w rodzinie. Formularz jest dokumentem dla osób pokrzywdzonych, zawierającym definicję przemocy, praw człowieka, informację o miejscach, gdzie można uzyskać pomoc. „Niebieskie Karty – B” nie przekazuje się osobie podejrzanej o stosowanie przemocy w rodzinie.

Formularz „Niebieska Karta – C” wypełniają członkowie zespołu interdyscyplinarnego lub grupy roboczej w obecności zaproszonej osoby co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie i dokonują analizy sytuacji rodziny. Jeżeli zachodzi podejrzenie, że osoba, wobec której istnieje podejrzenie stosowania przemocy w rodzinie, dopuściła się po raz kolejny stosowania przemocy w trakcie działań dokonywanych przez

zespół interdyscyplinarny lub grupę roboczą, również wypełnia się formularz „Niebieska Karta – C” w zakresie niezbędnym do udokumentowania nowego zdarzenia.

Formularz „Niebieska Karta – D” wypełniają członkowie zespołu interdyscyplinarnego lub grupy roboczej w obecności osoby, wobec której istnieje podejrzenie, że stosuje przemoc w rodzinie. Przewodniczący zespołu interdyscyplinarnego wzywa osobę, wobec której istnieje podejrzenie, że stosuje przemoc w rodzinie, na spotkanie zespołu interdyscyplinarnego lub grupy roboczej. Członkowie zespołu interdyscyplinarnego lub grupy roboczej podejmują działania w stosunku do osoby wobec której istnieje podejrzenie, że stosuje przemoc w rodzinie:

- diagnozują sytuację rodziny,
- przekazują informacje o konsekwencjach popełnianych czynów,
- motywują do udziału w programach oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych,
- przeprowadzają rozmowę pod kątem nadużywania alkoholu, środków odurzających, substancji psychotropowych lub leków,
- przekazują informacje o koniecznych do zrealizowania działaniach w celu zaprzestania stosowania przemocy w rodzinie.

Zakończenie procedury wymaga udokumentowania w formie protokołu podpisanego przez przewodniczącego zespołu interdyscyplinarnego, następuje w przypadku:

- ustania przemocy w rodzinie i uzasadnionego przypuszczenia o zaprzestaniu dalszego stosowania przemocy w rodzinie oraz po zrealizowaniu indywidualnego planu pomocy,
- rozstrzygnięcia o braku zasadności podejmowania działań.

O zakończeniu procedury powiadamia się podmioty uczestniczące w procedurze po jej zakończeniu⁵.

⁵ Rozporządzenie Rady Ministrów z dn. 13.11.2011 r. w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta” Dz. U. 2011 nr 209 poz. 1245.

Tabela 7. Stosowanie procedury „Niebieskie Karty” w latach 2016-2018 w regionie świętokrzyskim przez uprawnione podmioty.

Wyszczególnienie		2016	2017	2018
Liczba sporządzanych formularzy „Niebieskie Karty – A” przez pracowników socjalnych wszczynających procedurę		437	378	464
Liczba sporządzonych formularzy „Niebieskie Karty – C” przez członków zespołu interdyscyplinarnego /grupy robocze		2 814	2 533	2 476
Liczba sporządzonych formularzy „Niebieskie Karty – D” przez członków zespołu interdyscyplinarnego /grupy robocze		2 246	1 946	1 862
Liczba rodzin objętych procedurą „Niebieskie Karty”		4 724	4 071	4 046
Liczba rodzin wobec których wszczęto procedurę „Niebieskie Karty” w okresie sprawozdawczym		3 470	3 209	3 205
Liczba zakończonych procedur „Niebieskie Karty” w przypadku:	<i>ustania przemocy w rodzinie i uzasadnionego przypuszczenia o zaprzestaniu stosowania dalszego stosowania przemocy w rodzinie oraz po zrealizowaniu indywidualnego planu pomocy</i>	2 438	2 268	2 152
	<i>rozstrzygnięcia o braku zasadności podejmowania działań</i>	569	479	469

Opracowanie własne ROPS/ źródło na podstawie sprawozdania resortowego „Przemoc”.

W 2018 roku liczba wypełnionych formularzy „Niebieskich Kart – A” zwiększyła się w stosunku do 2017 roku o **6,2%**. Natomiast liczba „Niebieskich Kart – C” oraz liczba wypełnionych formularzy „Niebieskich Kart – D” zmniejszyła się odpowiednio o **2,3%** i **4,3%** w odniesieniu do 2017 roku.

Analogicznie jak w latach ubiegłych, w 2018 roku najwięcej formularzy „Niebieskich Kart” zostało wypełnionych przez członków zespołów interdyscyplinarnych lub grup roboczych: „Niebieskich Kart – C” (**2 476**) oraz „Niebieskich Kart – D” (**1 862**).

W województwie świętokrzyskim w 2018 roku liczba rodzin objętych procedurą „Niebieskie Karty” zmniejszyła się o **0,6%** w stosunku do 2017 roku. Warto zauważyć, że w poprzednim okresie w latach 2016-2017 nastąpił **13,8%** spadek rodzin objętych procedurą „Niebieskie Karty”.

W roku objętym monitoringiem w odniesieniu do roku poprzedniego odnotowano **5,1%** spadek liczby przypadków zakończonych procedur „Niebieskie Karty” z powodu ustania przemocy w rodzinie i uzasadnionego przypuszczenia o zaprzestaniu stosowania dalszego stosowania przemocy oraz po zrealizowaniu indywidualnego planu pomocy.

W latach 2016-2018 nastąpił **17,6%** spadek liczby zakończonych procedur „Niebieskie Karty” w przypadku rozstrzygnięcia o braku zasadności podejmowania działań.

Na potrzeby diagnozy nasilenia tego zjawiska wewnątrz regionu opracowano wskaźnik liczby rodzin objętych procedurą „Niebieskie Karty” na 1000 mieszkańców poszczególnych gmin (dane dot. „Niebieskich Kart” założonych przez pracowników socjalnych oraz członków zespołów interdyscyplinarnych i grup roboczych).

W 2018 roku średnia wartość wskaźnika liczba rodzin objętych procedurą „Niebieskie Karty” na 1000 mieszkańców (NK) dla województwa świętokrzyskiego wynosiła **3,25** i była na takim samym poziomie jak w 2017 roku.

Tabela 8. Liczba rodzin objętych procedurą "Niebieskie Karty" w 2018 roku.

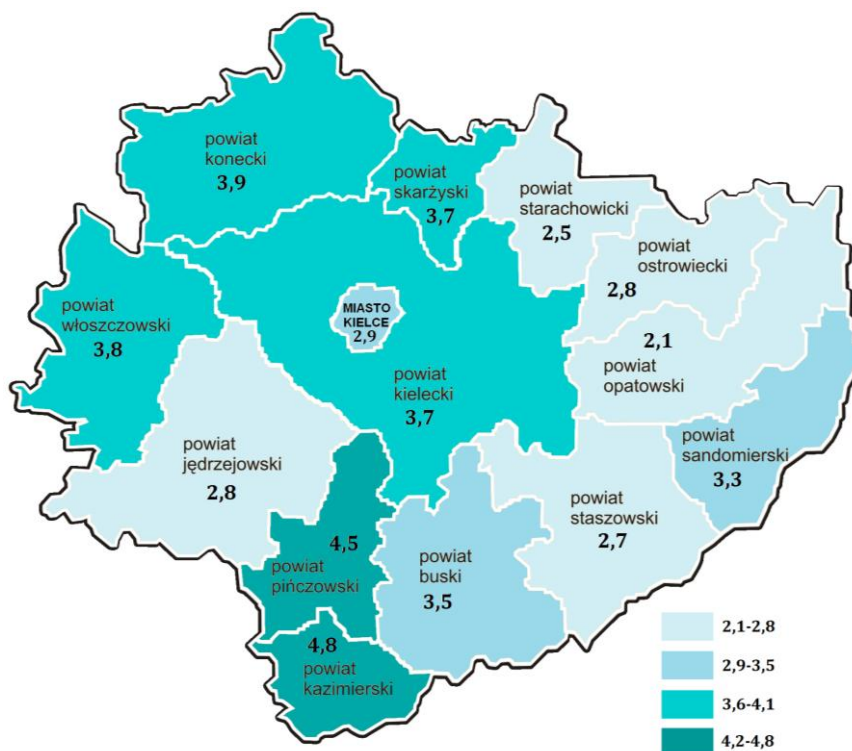
Powiat	Gmina	liczba procedur "Niebieskie Karty"	Liczba mieszkańców 31XII. 2018r.	Wskaźnik na 1000 mieszkańców
buski	1 Busko-Zdrój	144	32 378	4,45
	2 Gnojno	9	4 382	2,05
	3 Nowy Korczyn	0	5 989	0,00
	4 Pacanów	17	7 384	2,30
	5 Solec-Zdrój	21	5 062	4,15
	6 Stopnica	30	7 631	3,93
	7 Tuczępy	13	3 758	3,46
	8 Wiślica	17	5 547	3,06
Razem:		251	72 131	3,48
jędrzejowski	1 Imielno	17	4 417	3,85
	2 Jędrzejów	89	28 243	3,15
	3 Małogoszcz	18	11 636	1,55
	4 Nagłowice	15	4 969	3,02
	5 Oksa	7	4 593	1,52
	6 Sędziszów	50	12 560	3,98
	7 Słupia	7	4 349	1,61
	8 Sobków	22	8 509	2,59
	9 Wodzisław	13	7 059	1,84
Razem:		238	86 335	2,76
kazimierski	1 Bejsce	19	4 091	4,64
	2 Czarnocin	10	3 821	2,62
	3 Kazimierza Wielka	101	16 223	6,23
	4 Opatowiec	12	3 267	3,67
	5 Skalmierz	20	6 519	3,07
Razem:		162	33 921	4,78
kielecki	1 Bieliny	45	10 282	4,38
	2 Bodzentyn	0	11 603	0,00
	3 Chęciny	43	15 061	2,86
	4 Chmielnik	37	11 344	3,26
	5 Daleszyce	69	15 824	4,36
	6 Górnio	51	14 314	3,56
	7 Łągów	53	6 900	7,68

	8	Łopuszno	42	9 052	4,64
	9	Masłów	37	10 898	3,40
	10	Miedziana Góra	34	11 428	2,98
	11	Mniów	19	9 358	2,03
	12	Morawica	49	16 393	2,99
	13	Nowa Słupia	55	9 506	5,79
	14	Piekoszów	77	16 451	4,68
	15	Pierzchnica	22	4 766	4,62
	16	Raków	45	5 645	7,97
	17	Sitkówka-Nowiny	37	7 790	4,75
	18	Strawczyn	31	10 710	2,89
	19	Zagnańsk	30	13 008	2,31
Razem:			776	210 333	3,69
konecki	1	Fałków	4	4 490	0,89
	2	Gowarczów	17	4 653	3,65
	3	Końskie	132	35 524	3,72
	4	Radoszyce	30	9 001	3,33
	5	Ruda Maleniecka	6	3 122	1,92
	6	Słupia (Konecka)	7	3 356	2,09
	7	Smyków	16	3 797	4,21
	8	Stąporków	103	17 072	6,03
Razem:			315	81 015	3,89
opatowski	1	Baćkowice	6	4 872	1,23
	2	Iwaniska	11	6 713	1,64
	3	Lipnik	14	5 292	2,65
	4	Opatów	33	11 809	2,79
	5	Ożarów	24	10 813	2,22
	6	Sadowie	11	3 979	2,76
	7	Tarłów	14	5 231	2,68
	8	Wojciechowice	0	4 049	0,00
Razem:			113	52 758	2,14
ostrowiecki	1	Bałtów	9	3 500	2,57
	2	Bodzechów	38	13 494	2,82
	3	Ćmielów	13	7 389	1,76
	4	Kunów	30	9 857	3,04
	5	Ostrowiec Świętokrzyski	205	69 443	2,95
	6	Waśniów	19	6 882	2,76
Razem:			314	110 565	2,84
pińczowski	1	Działoszyce	18	5 014	3,59
	2	Kije	20	4 409	4,54
	3	Michałów	10	4 602	2,17
	4	Pińczów	115	20 907	5,50
	5	Złota	14	4 441	3,15
Razem:			177	39 373	4,50
sandomierski	1	Dwikozy	28	8 826	3,17
	2	Klimontów	15	8 096	1,85

	3	Koprzywnica	20	6 681	2,99
	4	Łoniów	14	7 547	1,86
	5	Obrazów	20	6 406	3,12
	6	Samorzec	20	8 548	2,34
	7	Sandomierz	105	23 780	4,42
	8	Wilczyce	19	3 751	5,07
	9	Zawichost	19	4 474	4,25
Razem:			260	78 109	3,33
skarżyski	1	Bliżyn	40	8 155	4,90
	2	Łączna	12	5 072	2,37
	3	Skarżysko Kościelne	17	6 110	2,78
	4	Skarżysko-Kamienna	194	45 639	4,25
	5	Suchedniów	16	10 232	1,56
Razem:			279	75 208	3,71
starachowicki	1	Brody	24	10 944	2,19
	2	Mirzec	16	8 274	1,93
	3	Pawłów	25	15 244	1,64
	4	Starachowice	146	49 279	2,96
	5	Wąchock	14	6 833	2,05
Razem:			225	90 574	2,48
staszowski	1	Bogoria	26	7 805	3,33
	2	Łubnice	6	4 108	1,46
	3	Oleśnica	9	3 867	2,33
	4	Osiek	18	7 745	2,32
	5	Połaniec	18	11 883	1,51
	6	Rytwiany	17	6 364	2,67
	7	Staszów	91	25 838	3,52
	8	Szydłów	10	4 708	2,12
Razem:			195	72 318	2,70
włoszczowski	1	Kluczewsko	15	5 210	2,88
	2	Krasocin	53	10 644	4,98
	3	Moskorzew	10	2 719	3,68
	4	Radków	10	2 512	3,98
	5	Secemin	15	4 838	3,10
	6	Włoszczowa	68	19 485	3,49
Razem:			171	45 408	3,77
miasto Kielce	1	Kielce	570	196 335	2,90
województwo świętokrzyskie			4 046	1 244 383	3,25

Opracowanie własne ROPS/ źródło na podstawie sprawozdania resortowego „Przemoc”.

Mapa 3. Natężenie zjawiska przemocy w rodzinie w powiatach regionu świętokrzyskiego w 2018r.



Opracowanie własne ROPS/ źródło na podstawie sprawozdania resortowego „Przemoc”.

Największe natężenie przemocy w rodzinie w 2018 roku odnotowano w powiecie kazimierskim i pińczowskim, gdzie średnia wartość obliczonego wskaźnika liczby rodzin objętych procedurą „Niebieskie Karty” na 1000 mieszkańców wynosi odpowiednio **4,8** i **4,5**.

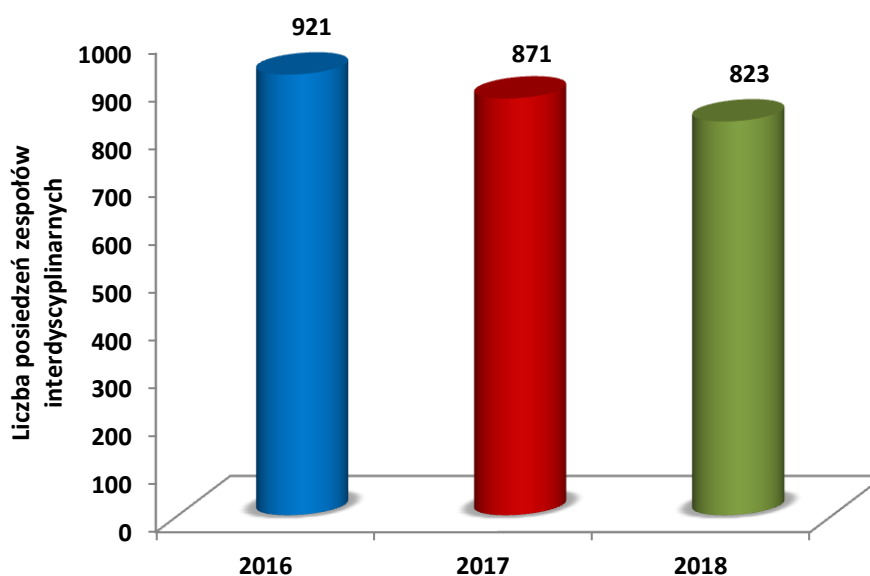
Wysoki wskaźnik w przedziale **3,6 – 4,1** odnotowano w powiatach: koneckim (**3,9**), włoszczowskim (**3,8**), skarżyskim (**3,7**) i kieleckim (**3,7**).

Umiarkowane natężenie przemocy według wskaźnika liczby rodzin objętych procedurą „Niebieskie Karty” na 1000 mieszkańców w przedziale **2,9 – 3,5** odnotowano w powiecie: buskim (**3,5**), sandomierskim (**3,3**) i mieście Kielce (**2,9**).

Najmniejsze natężenie zjawiska przemocy w rodzinie według ww. wskaźnika występuje w powiatach: ostrowieckim, jędrzejowskim, staszowskim, starachowickim i opatowskim gdzie wartość wskaźnika nie przekracza **2,8**.

V. Zespoły interdyscyplinarne w regionie świętokrzyskim

W województwie świętokrzyskim w 2018 roku zespoły interdyscyplinarne funkcjonowały we wszystkich gminach. Posiedzenia zespołów interdyscyplinarnych odbywają się w zależności od potrzeb, jednak nie rzadziej niż raz na kwartał. Obsługę organizacyjno-techniczną zespołu interdyscyplinarnego zapewnia ośrodek pomocy społecznej⁶.

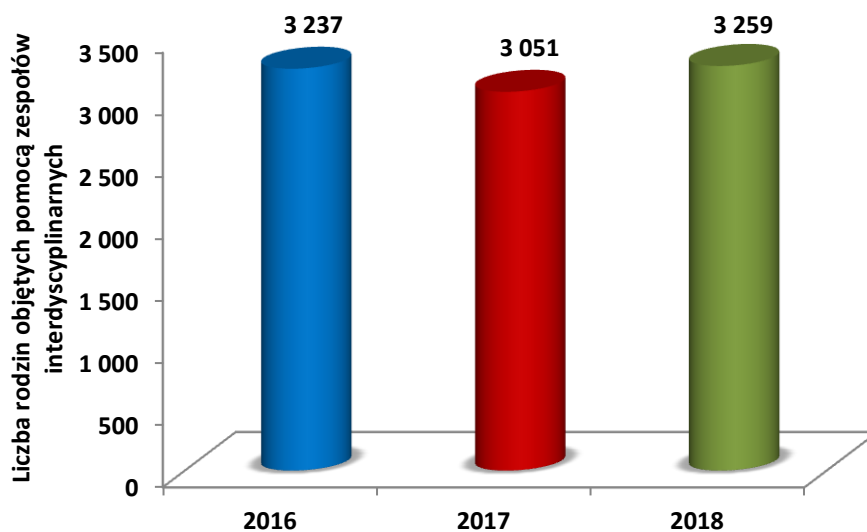


Wykres 13. Liczba posiedzeń zespołów interdyscyplinarnych w województwie świętokrzyskim w latach 2016-2018.

Opracowanie własne ROPS/ źródło na podstawie sprawozdania resortowego „Przemoc”.

W 2018 kolejny rok z rzędu odnotowano spadek liczby posiedzeń zespołów interdyscyplinarnych. Liczba posiedzeń zespołów interdyscyplinarnych w 2018 roku była mniejsza o 5,5% w odniesieniu do 2017 roku. Pomimo mniejszej liczby posiedzeń zespołów interdyscyplinarnych liczby rodzin objętych, ich pomocą wzrosła w 2018 roku o 6,8% w stosunku do 2017 roku.

⁶ Ustawa z dn. 29.07.2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie Dz. U. 2015 poz. 1390.



Wykres 14. Liczba rodzin objętych pomocą zespołów interdyscyplinarnych w województwie świętokrzyskim w latach 2016-2018.

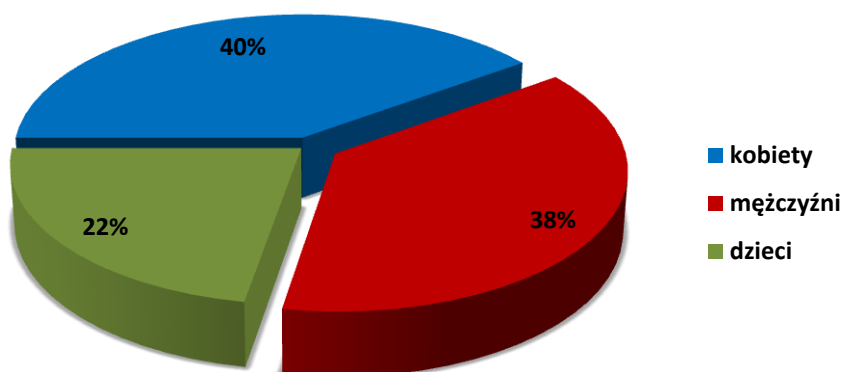
Opracowanie własne ROPS/ źródło na podstawie sprawozdania resortowego „Przemoc”.

Tabela 9. Liczba osób objętych pomocą zespołów interdyscyplinarnych w regionie świętokrzyskim w 2018 roku.

Wyszczególnienie	ogółem	w tym osoby z niepełnosprawnościami	w tym starsze
kobiety	3 295	218	502
mężczyźni	3 092	167	300
dzieci	1 826	66	-
razem	8 213	451	802

Opracowanie własne ROPS/ źródło na podstawie sprawozdania resortowego „Przemoc”.

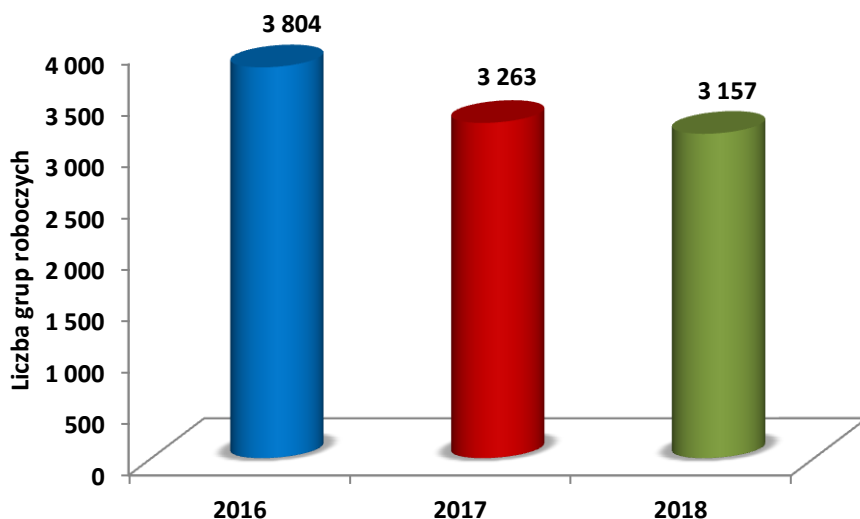
Odsetek osób objętych pomocą zespołów interdyscyplinarnych



Wykres 15. Osoby objęte pomocą zespołów interdyscyplinarnych w regionie świętokrzyskim ze względu na płeć i wiek w 2018 roku.

Opracowanie własne ROPS/ źródło na podstawie sprawozdania resortowego „Przemoc”.

Zespół interdyscyplinarny może tworzyć grupy robocze w celu rozwiązywania problemów związanych z wystąpieniem przemocy w rodzinie w indywidualnych przypadkach.



Wykres 16. Liczba posiedzeń grup roboczych w regionie świętokrzyskim w latach 2016-2018.

Opracowanie własne ROPS/ źródło na podstawie sprawozdania resortowego „Przemoc”.

W latach 2016-2018 obserwujemy trend spadkowy w zakresie liczby utworzonych grup roboczych przez zespoły interdyscyplinarne. W 2018 roku spadek liczby grup roboczych województwie świętokrzyskim wyniósł: **3,2%** w odniesieniu do 2017 roku, **17,0%** w stosunku do 2016 roku.

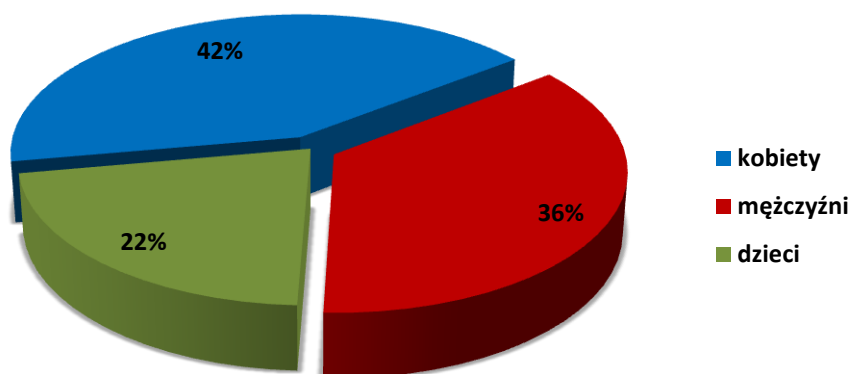
Tabela 10. Liczba osób objętych pomocą grup roboczych w województwie świętokrzyskim w 2018 roku.

Wyszczególnienie	ogółem	w tym osoby z niepełnosprawnościami	w tym starsze
kobiety	3 411	246	573
mężczyźni	2 901	154	282
dzieci	1 736	69	
razem	8 048	469	855

Opracowanie własne ROPS/ źródło na podstawie sprawozdania resortowego „Przemoc”.

Grupy robocze w 2018 roku swoim wsparciem objęły **8 048** mieszkańców województwa świętokrzyskiego, o **15,2%** mniej w stosunku do 2017 roku, z tego **11,0%** stanowiły osoby starsze, **6,0%** osoby z niepełnosprawnościami.

Odsetek osób objętych pomocą grup roboczych



Wykres 17. Osoby objęte pomocą grup roboczych w 2018 roku w regionie świętokrzyskim ze względu na płeć i wiek.

Opracowanie własne ROPS/ źródło na podstawie sprawozdania resortowego „Przemoc”.

Tabela 11. Liczba posiedzeń zespołów interdyscyplinarnych, grup roboczych wg gmin województwa świętokrzyskiego w 2018r.

Powiat	Gmina	Liczba posiedzeń zespołów interdyscyplinarnych	Liczba utworzonych grup roboczych	Liczba posiedzeń grup roboczych
buski	1 Busko-Zdrój	0	110	506
	2 Gnojno	4	9	23
	3 Nowy Korczyn	5	22	22
	4 Pacanów	3	16	77
	5 Solec-Zdrój	4	3	30
	6 Stopnica	4	30	105
	7 Tuczępy	4	13	46
	8 Wiślica	4	17	88
Razem:		28	220	897
jędrzejowski	1 Imielno	4	17	59
	2 Jędrzejów	22	89	377
	3 Małogoszcz	5	17	48
	4 Nagłowice	4	43	43
	5 Oksa	4	20	20
	6 Sędziszów	4	121	136
	7 Słupia	4	7	15
	8 Sobków	4	19	62
	9 Wodzisław	4	7	14
Razem:		55	340	774
kazimierski	1 Bejsce	4	1	12
	2 Czarnocin	4	1	23
	3 Kazimierza Wielka	5	111	236
	4 Opatowiec	5	11	11

	5	Skalbmierz	20	2	2
Razem:			38	126	284
kielecki	1	Bieliny	31	41	171
	2	Bodzentyn	4	63	63
	3	Chęciny	4	43	158
	4	Chmielnik	4	24	24
	5	Daleszyce	4	120	120
	6	Górno	4	46	137
	7	Łagów	4	32	186
	8	Łopuszno	4	0	0
	9	Masłów	4	37	101
	10	Miedziana Góra	4	31	69
	11	Mniów	10	19	35
	12	Morawica	4	49	49
	13	Nowa Słupia	4	55	169
	14	Piekoszków	12	7	12
	15	Pierzchnica	4	13	105
	16	Raków	22	25	170
	17	Sitkówka-Nowiny	5	22	22
	18	Strawczyn	4	12	12
	19	Zagnańsk	4	25	82
Razem:			136	664	1 685
konecki	1	Fałków	7	0	0
	2	Gowarczów	4	14	49
	3	Końskie	58	99	450
	4	Radoszyce	10	0	44
	5	Ruda Maleniecka	11	2	2
	6	Słupia (Konecka)	6	2	19
	7	Smyków	6	9	22
	8	Stąporków	10	42	299
Razem:			112	168	885
opatowski	1	Baćkowice	4	4	14
	2	Iwaniska	4	9	9
	3	Lipnik	7	9	9
	4	Opatów	4	21	31
	5	Ożarów	12	26	89
	6	Sadowie	8	0	0
	7	Tarłów	17	17	17
	8	Wojciechowice	4	2	5
Razem:			60	88	174
ostrowiecki	1	Bałtów	10	10	40
	2	Bodzechów	18	19	93
	3	Ćmielów	4	13	24
	4	Kunów	11	26	35
	5	Ostrowiec Świętokrzyski	7	167	644
	6	Waśniów	10	12	53
Razem:			60	247	889

pińczowski	1	Działoszyce	9	2	9
	2	Kije	4	20	38
	3	Michałów	14	14	14
	4	Pińczów	4	175	259
	5	Złota	5	10	27
Razem:			36	221	347
sandomierski	1	Dwikozy	4	48	48
	2	Klimontów	4	2	24
	3	Koprzywnica	4	6	6
	4	Łonów	4	26	26
	5	Obrazów	4	15	26
	6	Samborzec	60	20	60
	7	Sandomierz	4	1	186
	8	Wilczyce	4	1	34
	9	Zawichost	4	24	36
Razem:			92	143	446
skarżyski	1	Bliżyn	56	18	18
	2	Łączna	12	12	25
	3	Skarżysko Kościelne	4	17	34
	4	Skarżysko-Kamienna	7	50	239
	5	Suchedniów	13	9	32
Razem:			92	106	348
starachowicki	1	Brody	4	21	85
	2	Mirzec	7	13	34
	3	Pawłów	3	4	11
	4	Starachowice	11	20	43
	5	Wąchock	4	28	28
Razem:			29	86	201
staszowski	1	Bogoria	5	19	76
	2	Łubnice	4	6	14
	3	Oleśnica	8	8	26
	4	Osiek	4	16	66
	5	Połaniec	4	18	57
	6	Rytwiany	8	9	66
	7	Staszów	4	91	352
	8	Szydłów	3	9	41
Razem:			40	176	698
włoszczowski	1	Kluczewsko	4	9	35
	2	Krasocin	4	49	138
	3	Moskorzew	11	0	0
	4	Radków	12	0	0
	5	Secemin	4	13	34
	6	Włoszczowa	5	52	272
Razem:			40	123	479
miasto Kielce	1	Kielce	5	449	2 180
województwo świętokrzyskie			823	3 157	10 287

Opracowanie własne ROPS/ źródło na podstawie sprawozdania resortowego „Przemoc”.

VI. Infrastruktura wsparcia osób doświadczających przemocy w rodzinie w regionie

Zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie są realizowane przez organy administracji rządowej i jednostki samorządu terytorialnego na zasadach określonych w przepisach ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2009 r. Nr 175, poz. 1362, z późn. zm.) lub ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2007 r. Nr 70, poz. 473, z późn. zm.).

Infrastrukturę w zakresie wsparcia osób doświadczających przemocy stanowią:

- gminny ośrodek wsparcia,
- powiatowy ośrodek wsparcia,
- specjalistyczny ośrodek wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie,
- punkt konsultacyjny dla osób dotkniętych przemocą w rodzinie,
- dom dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży,
- ośrodek interwencji kryzysowej*.

Ośrodki wsparcia (gminne i powiatowe) ukierunkowane są na zabezpieczenie sytuacji osób doznających przemocy w rodzinie. Do głównych zadań ośrodka wsparcia należy wspieranie w przezwyciężaniu sytuacji kryzysowej poprzez udzielenie natychmiastowego wsparcia psychologicznego o charakterze poradnictwa, mającego również charakter psychoterapii krótko lub długoterminowej oraz psychoedukacji w zakresie przemocy. Ośrodek zapewnia dostępność pomocy prawnej w formie konsultacji, porad oraz dostępność animowanych form samopomocy związanej z doznawaniem przemocy. Celem ośrodków wsparcia jest zapewnienie osobom doznającym przemocy w rodzinie odpowiedniego wsparcia i wszechstronnej pomocy w zrozumieniu własnej sytuacji życiowej, wzmocnienie chęci zmiany tej sytuacji w kierunku uwolnienia się od przemocy poprzez pokonanie uczucia bezradności i przywrócenie wiary we własne siły.

Specjalistyczne ośrodki wsparcia dla ofiar przemocy mają obowiązek zapewniania bezpłatnego całodobowego schronienia. Miejsce w takiej instytucji, która jest przeznaczona dla nie więcej niż 30 osób, nie wymaga skierowania, nie zależy też od dochodu i jest bezpłatna. Pokrzywdzona osoba razem z dziećmi może przebywać w takim ośrodku przez 3 miesiące, w uzasadnionych szczególną sytuacją tych osób przypadkach jest też możliwość przedłużenia czasu zamieszkania w placówce. Podstawowe zadania ośrodka zostały

podzielone na działania interwencyjne, przeprowadzane w momencie przyjęcia ofiary przemocy oraz terapeutyczno-wspomagające. Działania specjalistycznych ośrodków wsparcia polegają m.in.: na opracowaniu indywidualnego planu pomocy, udzielania poradnictwa i konsultacji wychowawczych, prowadzenia grup wsparcia i terapii indywidualnej. Ośrodek musi też zapewnić odpowiednie warunki bytowe i mieszkalne. Prowadzenie specjalistycznych ośrodków wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie należy do zadań z zakresu administracji rządowej realizowanych przez powiat.

Punkt konsultacyjny jest najmniejszą placówką świadczącą podstawową pomoc osobom i rodzinom dotkniętym zjawiskiem przemocy w rodzinie, a jego działania mają charakter lokalny (teren gminy). Ponadto udziela on natychmiastowej pomocy o charakterze wsparcia psychologicznego. Prowadzi działania edukacyjne służące wzmocnieniu opiekuńczych i wychowawczych kompetencji rodziców w rodzinach zagrożonych przemocą w rodzinie. W razie potrzeby punkt powinien także udzielić pomocy w zakresie zorganizowania schronienia osobom/rodzinom zagrożonym przemocą. Punkt taki powinien być otwarty w określone dni tygodnia. W siedzibie punktu konsultacyjnego w widocznym, ogólnodostępnym miejscu powinna znajdować się informacja dotycząca możliwości uzyskania natychmiastowej pomocy w godzinach. Punkty konsultacyjne prowadzą ośrodki pomocy społecznej, w których zatrudnieni są odpowiedni specjaliści lub zapewniają w określonych dniach i godzinach ich dyżury tj.: psycholog, pedagog, prawnik, specjalizujący się w ochronie osób pokrzywdzonych. Często poza indywidualnymi konsultacjami ofiary przemocy mogą uczestniczyć w cyklicznych spotkaniach grup wsparcia.

Ośrodek interwencji kryzysowej (OIK)* realizuje zadania w zakresie poradnictwa specjalistycznego oraz interwencji kryzysowej. Podstawowym celem ośrodka jest prowadzenie interdyscyplinarnych działań w zakresie interwencji kryzysowej, podejmowanych na rzecz osób i rodzin będących w stanie kryzysu. Celem interwencji kryzysowej jest przywrócenie równowagi psychicznej i umiejętności samodzielnego radzenia sobie z problemem przemocy, a dzięki temu zapobieganie przejściu reakcji kryzysowej w stan chronicznej niewydolności psychospołecznej. W celu właściwego udzielenia pomocy OIK

* Do zadań własnych samorządów powiatowych należy zapewnienie miejsc dla osób dotkniętych przemocą w rodzinie w ośrodkach interwencji kryzysowej. Ustawa o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie ani inny akt prawny nie podaje definicji OIK. Ze sprawozdań „Przemoc” wynika, iż w regionie funkcjonuje 11 OIK z tego 6 na poziomie powiatów, oraz 5 na poziomie samorządów gminnych. Spośród OIK funkcjonujących na poziomie powiatów 3 posiada miejsca całodobowe, na poziomie gmin 1 placówka posiada miejsca całodobowe. Tym samym w regionie funkcjonuje 4 OIK, które można uznać za podmioty wypełniające swoje zadania w sposób kompleksowy. W mieście Kielce zadania w zakresie interwencji kryzysowej realizuje specjalistyczny ośrodek wsparcia dla ofiar przemocy, który posiada miejsca całodobowe.

powinien w pierwszej kolejności przeprowadzić diagnozę sytuacji kryzysowej (ocena stanu psychicznego osoby doznającej przemocy, identyfikacja źródła kryzysu) i w zależności od rozpoznania podjąć dalsze działania na rzecz osób w kryzysie, by zapewnić im kompleksową pomoc. W ramach interwencji kryzysowej OIK musi prowadzić: indywidualne i rodzinne poradnictwo psychologiczne, indywidualną bądź rodzinną psychoterapię w sytuacjach skrajnie urazowych, specjalistyczne poradnictwo prawne, pracę socjalną, animowane grupy samopomocowe i grupy wsparcia. W sytuacjach uzasadnionych ośrodek powinien udzielić pomocy w natychmiastowym zorganizowaniu schronienia dla osoby doznającej przemocy, bądź udzielenia, w przypadku placówek z miejscami całodobowymi, schronienia do 3 miesięcy. Ośrodek interwencji kryzysowej podejmuje także działania pomocowe w środowisku osób zagrożonych przemocą (poza placówką).

Domy dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży szczególne ośrodki wsparcia. Podstawowe standardy i zadania działalności określa §2 i §3 Rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej w sprawie domów dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży z dnia 8 marca 2005 r. (Dz. U. Nr 43, poz. 418). Ze względu na charakter prowadzonej działalności wskazane byłoby, aby pracownicy domu dla matek pracujący z ofiarami przemocy ukończyli szkolenia z zakresu przeciwdziałania przemocy o tematyce zgodnej z wytycznymi do prowadzenia szkoleń w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Część kadry powinna ukończyć szkolenia z zakresu interwencji kryzysowej.

Tabela 12. Infrastruktura w zakresie wsparcia osób doświadczających przemocy w województwie świętokrzyskim w 2018r.

Wyszczególnienie	Liczba	Liczba miejsc	Liczba miejsc całodobowych	Liczba osób korzystających			Razem	Podmiot
				Kobiet	Mężczyzn	Dzieci		
gminny ośrodek wsparcia	1	20	20	8	10	0	18	gmina
specjalistyczny ośrodek wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie	1	1 714	10	1 092	586	36	1 714	powiat
punkt konsultacyjny dla osób dotkniętych przemocą w rodzinie	26	-	-	374	99	100	573	gmina
dom dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży	1	15	15	6	0	8	14	powiat

ośrodek interwencji kryzysowej*	6	476	33	308	134	72	514	powiat
	5	82	10	137	18	17	172	gmina
w tym liczba punktów interwencji kryzysowej	4	72	0	137	18	17	172	gmina

Opracowanie własne ROPS/ źródło na podstawie sprawozdania resortowego „Przemoc”.

Na obszarze województwa świętokrzyskiego w 2018 roku odnotowano funkcjonowanie: **1** gminnego ośrodka wsparcia, **1** specjalistycznego ośrodka wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie, **26** punktów konsultacyjnych dla osób dotkniętych przemocą w rodzinie, **1** domu dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży, **11** ośrodków interwencji kryzysowej* (w tym **5** punktów interwencji kryzysowej).

Gminny ośrodek wsparcia swymi działaniami objął **18** mieszkańców województwa świętokrzyskiego, w tym: **8** kobiet i **10** mężczyzn, placówka zapewnia **20** miejsc całodobowych dla osób potrzebujących pomocy w sytuacjach kryzysowych.

Specjalistyczny ośrodek wsparcia swymi oddziaływaniami objął **1 714** osób, w tym: **1 092** kobiet, **586** mężczyzn i **36** dzieci, ośrodek posiada **10** miejsc całodobowych dla osób dotkniętych przemocą.

Ze wsparcia punktów konsultacyjnych dla osób dotkniętych przemocą w województwie świętokrzyskim skorzystało: **573** osób, w tym: **374** kobiet, **99** mężczyzn i **100** dzieci.

Ośrodki interwencji kryzysowej w regionie dysponują łącznie **558** miejscami, w tym **43** to miejsca całodobowe. Ze wsparcia ośrodków interwencji kryzysowej w 2018 roku skorzystało **686** osób: **445** kobiet, **152** mężczyzn oraz **89** dzieci. W województwie świętokrzyskim dla **6** ośrodków interwencji kryzysowej organem prowadzącym jest powiat, **5** placówek prowadzonych jest przez gminę. Kompleksową ofertą pomocy i wsparcia dysponują **4** ośrodki interwencji kryzysowej, które zapewniają **43** miejsca całodobowe.

Tabela 13. Rozmieszczenie infrastruktury wsparcia w obszarze przeciwdziałania przemocy w 2018 roku wg powiatów.

Wyszczególnienie	gminny ośrodek wsparcia	specjalistyczny ośrodek wsparcia	punktów konsultacyjnych	domów dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży	ośrodków interwencji kryzysowej	w tym liczba punktów interwencji kryzysowej
buski			1			
jędrzejowski			3		1	
kazimierski	1		2		1	
kielecki			4			
konecki			2		2	1
opatowski			2			
ostrowiecki			1		1	
pińczowski			3			
sandomierski			2		1	1
skarżyski			2		3	2
starachowicki			1		1	
staszowski			3			
włoszczowski						
miasto Kielce		1		1	1	
Razem:	1	1	26	1	11	4

Opracowanie własne ROPS/ źródło na podstawie sprawozdania resortowego „Przemoc”.

W powiecie **buskim** funkcjonuje 1 punkt konsultacyjny, omawiany powiat jest jednym z powiatów, który charakteryzuje się najmniej rozwiniętą infrastrukturą dla osób dotkniętych przemocą domową.

Na terenie powiatu **jędrzejowskiego** znajdują się 3 punkty konsultacyjne w gminach: Imielno (1), Sędziszów (1), Sobków (1) oraz 1 powiatowy ośrodek interwencji kryzysowej, który posiada miejsca całodobowe.

W 2018 roku w powiecie **kazimierskim** w Kazimierzy Wielkiej powstał 1 gminny ośrodek wsparcia. Na obszarze powiatu funkcjonują 2 punkty konsultacyjne w: Kazimierzy Wielkiej (1) i Opatowcu (1) oraz 1 ośrodek interwencji kryzysowej, którego podmiotem odpowiedzialnym za zarządzanie jest powiat; placówka posiada miejsca całodobowe.

W powiecie **kieleckim** największym powiatem w granicach województwa świętokrzyskiego odnotowano działanie 4 punktów konsultacyjnych: w Chęcinach (1), Górnicy (1), Mniowie (1) i Pierzchnicy (1).

Na obszarze powiatu **koneckiego** funkcjonują 2 punkty konsultacyjne: w Słupi (Koneckiej) (1) i Rudzie Malenieckiej (1) oraz 2 ośrodki interwencji kryzysowej w Końskich (1) prowadzony przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Końskich i 1 prowadzony przez Miejsko-Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Końskich, który spełnia zadania

punktu interwencji kryzysowej).

W powiecie **opatowskim** odnotowano 2 punkty konsultacyjne prowadzone przez ośrodki pomocy społecznej w Opatowie (1) i Wojciechowicach (1).

Na terenie powiatu **ostrowieckiego** odnotowano 1 punkt konsultacyjny w Bodzechowie i ośrodek interwencji kryzysowej posiadający miejsca całodobowe prowadzony przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Ostrowcu Świętokrzyskim.

3 punkty konsultacyjne funkcjonują w powiecie **pińczowskim**: w Kijach (1), Michałowie (1) i Pińczowie (1).

W obszarze terytorialnym powiatu **sandomierskiego** odnotowano 2 punkty konsultacyjne: w Klimontowie (1), Obrazowie (1) oraz 1 powiatowy ośrodek interwencji kryzysowej, będący jednocześnie punktem interwencji kryzysowej w Sandomierzu.

Na terenie powiatu **skarżyskiego** funkcjonują 2 punkty konsultacyjne w miejscowościach: Bliżyn (1) i Łączna (1), 1 powiatowy ośrodek interwencji kryzysowej prowadzone w Skarżysku-Kamiennej (1) oraz 2 gminne ośrodki interwencji kryzysowej w Skarżysku Kamiennej (1) i w Suchedniowie (1).

W powiecie **starachowickim** odnotowano 1 punkt konsultacyjny prowadzony przez Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Starachowicach oraz 1 powiatowy ośrodek interwencji kryzysowej w Starachowicach.

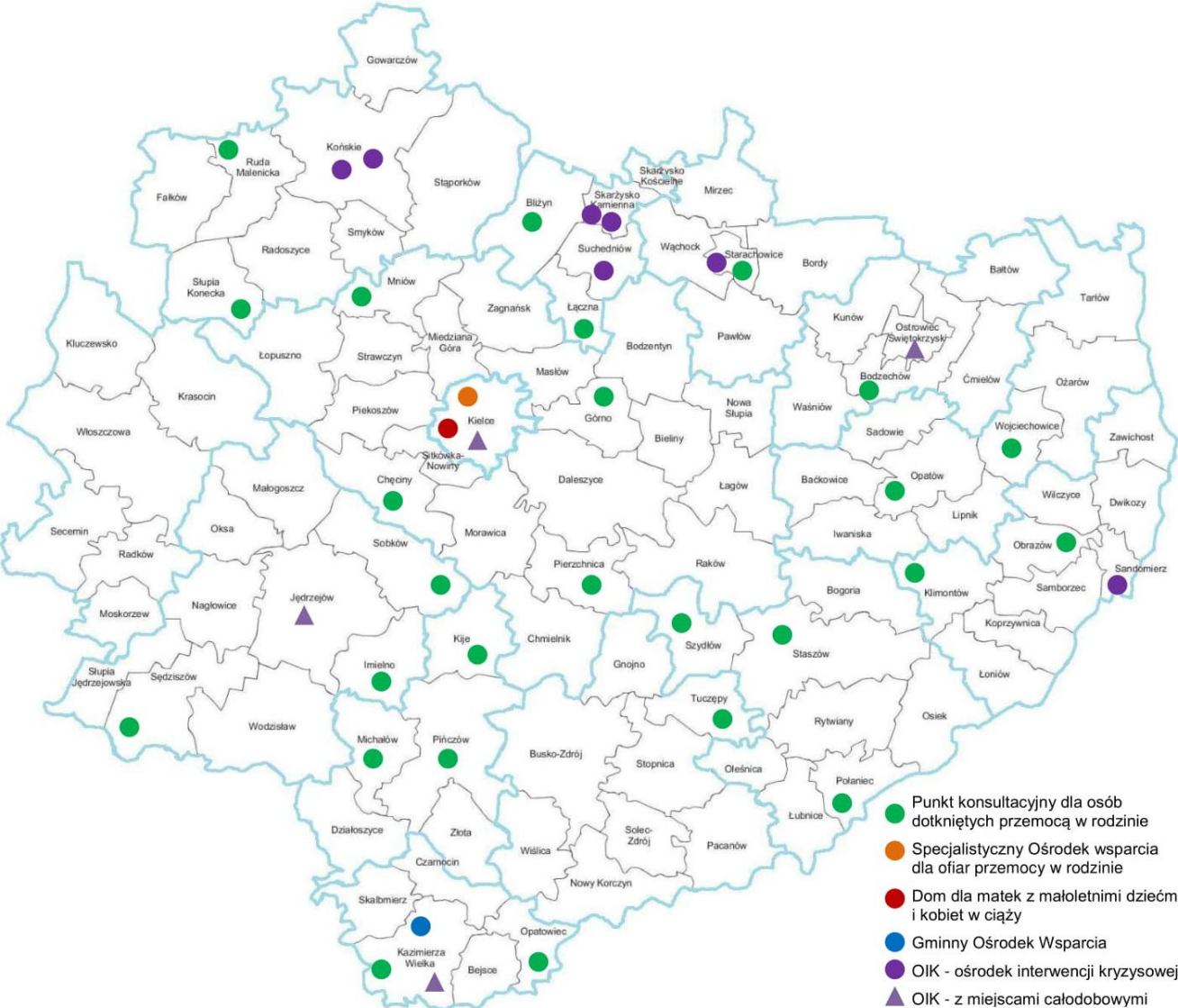
W powiecie **staszowskim** funkcjonują 3 punkty konsultacyjne gdzie podmiotem odpowiedzialnym za prowadzenie placówki jest gmina: Połaniec (1), Staszów (1) i Szydłów (1). Na terenie powiatu staszowskiego nie występują inne placówki świadczące pomoc dla osób dotkniętymi przemocą w rodzinie.

Na obszarze powiatu **włoszczowskiego** jako jedyne powiatu w województwie świętokrzyskim w 2018 roku nie odnotowano placówek infrastruktury wsparcia w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

W **mieście Kielce** funkcjonują: 1 specjalistyczny ośrodek wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie, 1 dom dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży – jedyne tego typu placówki w regionie oraz 1 ośrodek interwencji kryzysowej.

Infrastruktura wsparcia osób doświadczających przemocy w regionie jest rozmieszczona nierównomiernie, a tym samym zabezpieczenie wsparcia, dostępność do usług jest niewystarczająca. Przeprowadzona analiza w zakresie rozwoju infrastruktury w wykazuje, iż w 2018 roku 68% gmin w województwie świętokrzyskim nie dysponuje infrastrukturą zapewniającą wsparcie dla osób zagrożonych przemocą w rodzinie.

Mapa 4.



Opracowanie własne ROPS/ źródło na podstawie sprawozdania resortowego „Przemoc”.

VII. Poradnictwo i inne formy wsparcia realizowane w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie w gminach i powiatach województwa świętokrzyskiego

W ramach kierowania pomocy dla osób, które doświadczyły przemocy domowej, ustawa o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie przewiduje następujące formy wsparcia: poradnictwo medyczne, psychologiczne, prawne i socjalne, ochronę przed dalszym krzywdzeniem (uniemożliwienie osobom stosującym przemoc korzystania ze wspólnie zajmowanego mieszkania oraz zakaz kontaktowania się z ofiarą), zapewnienie schronienia w ośrodkach dla ofiar przemocy.

Poniżej zawarte dane w formie tabelarycznej dotyczą form wsparcia osób dotkniętych przemocą w rodzinie wraz z liczbą osób objętych poradnictwem w latach 2016-2018, z podziałem na podmiot odpowiedzialny za prowadzenie poradnictwa.

Tabela 14. Liczba osób objętych wsparciem w formie poradnictwa w regionie świętokrzyskim na poziomie powiatów i gmin w latach 2016-2018.

Wyszczególnienie	Powiat			Gmina		
Poradnictwo:	2016	2017	2018	2016	2017	2018
medyczne	93	13	114	72	56	232
psychologiczne	2 908	2 573	1 422	1 199	1 474	1 248
prawne	560	563	243	562	474	544
socjalne	754	628	174	3 070	3 352	3 131
zawodowe i rodzinne	718	389	243	493	537	657
Razem	5 033	4 166	2 196	5 396	5 893	5 812

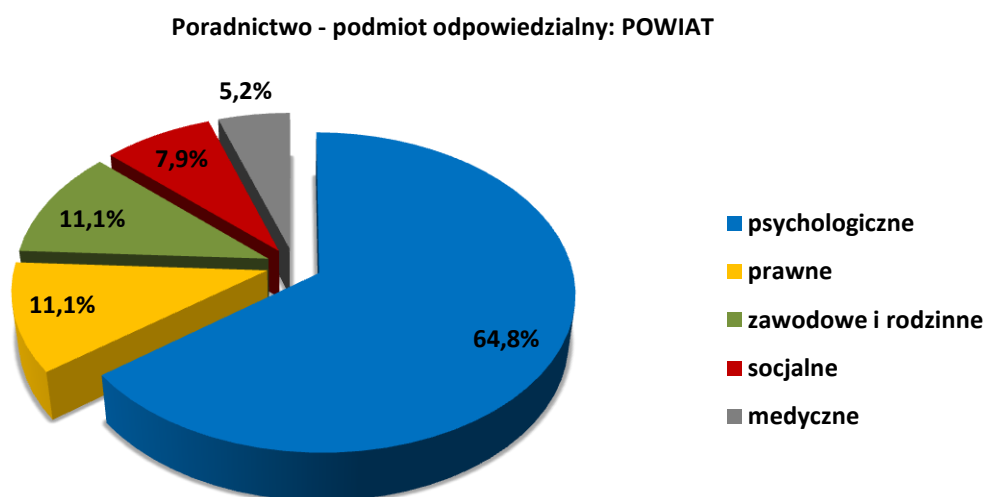
Opracowanie własne ROPS/ źródło na podstawie sprawozdania resortowego „Przemoc”.

Na szczeblu samorządu powiatowego w 2018 roku udzielono **2 196** porad dla **1 369** osób doświadczających przemocy. Z poradnictwa świadczonego na poziomie powiatu skierowanego dla osób dotkniętych przemocą w rodzinie skorzystało o **47,3%** osób mniej w odniesieniu do roku poprzedniego.

W roku objętym monitoringiem z poradnictwa świadczonego na poziomie gminy przez instytucje publiczne zajmujące się pomocą osobom dotkniętym przemocą w rodzinie udzielono **5 812** porad ogółem dla **3 146** osób dotkniętych przemocą w rodzinie. Liczba osób, które skorzystało z poradnictwa na poziomie samorządu gminnego była mniejsza o **1,4%** w odniesieniu do 2017 roku.

Powiat

Na szczeblu samorządów powiatowych w 2018 roku analogicznie jak w latach poprzednich najwięcej osób skorzystało ze wsparcia psychologicznego – **1 422 osób (64,8%)**; o **44,7%** więcej niż w 2017 roku. W następnej kolejności pokrzywdzeni korzystali z formy poradnictwo prawne – **243 osób (11,1%)** o **56,8%** mniej w odniesieniu do 2017 roku. Z poradnictwa zawodowego i rodzinnego skorzystało **243 osób (11,1%)**. Poradnictwem socjalnym w roku monitoringu objętych zostało: **174 osób (7,9%)** o **72,3%** mniej w stosunku do 2017 roku. W monitorowanym okresie ofiary przemocy najrzadziej korzystały ze wsparcia w zakresie poradnictwa medycznego - **114 osób (5,2%)**. Procentowy rozkład liczby osób objętych wsparciem zawiera poniższy wykres.



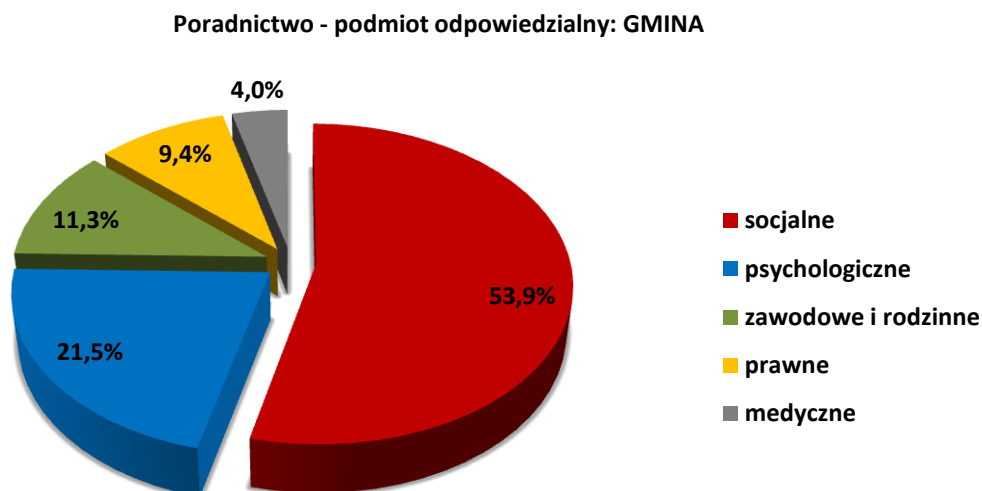
Wykres 18. Procentowy rozkład liczby osób objętych wsparciem w formie poradnictwa przez świętokrzyskie powiaty w 2018r.

Opracowanie własne ROPS/ źródło na podstawie sprawozdania resortowego „Przemoc”.

Gmina

W 2018 roku ze wsparcia świadczonego na szczeblu gminnym najwięcej osób skorzystało z poradnictwa socjalnego **3 131 osób (53,9%)**, tj. o **6,6%** mniej niż w 2017 roku, z poradnictwa psychologicznego – **1 248 osób (21,5%)**, tj. mniej o **15,3%** w odniesieniu do 2017 roku. W ramach świadczonego poradnictwa zawodowego i rodzinnego wsparcie otrzymało **657 osób (11,3%)**, czyli o **22,4%** więcej w odniesieniu do 2017 roku. Z poradnictwa prawnego w 2018 roku skorzystało łącznie **544 osób (9,4%)**, co w stosunku do 2017 roku stanowi wzrost o **14,8%**. Świadczenie poradnictwa medycznego wzrosło 4 krotnie i jest to największy wzrost w zakresie poradnictwa świadczonego na poziomie

samorządów gminnych w stosunku do 2017 roku, w 2018 roku omawianym poradnictwem zostało objętych 232 osób (4,0%).



Wykres 19. Procentowy rozkład liczby osób objętych w wsparciem w formie poradnictwa przez świętokrzyskie gminy w 2018r.

Opracowanie własne ROPS/ źródło na podstawie sprawozdania resortowego „Przemoc”.

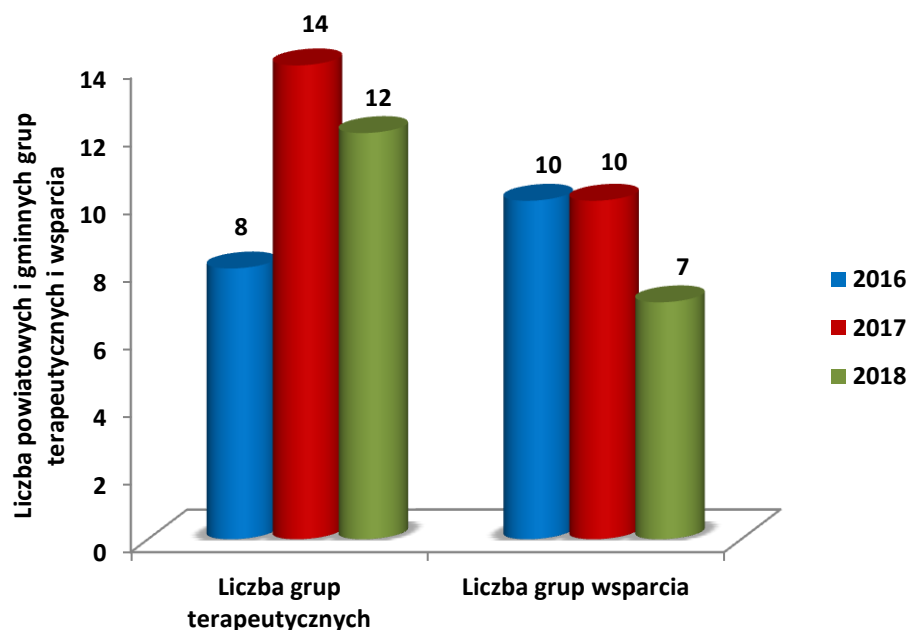
Grupy wsparcia

Ta forma wsparcia jest prowadzona w formie warsztatów dla ofiar przemocy w rodzinie. Są to grupy półotwarte, tzn. w każdym stadium grupy może przyłączyć nowa osoba. Praca warsztatowa w ramach grup opiera się na zasobach i potencjale podopiecznych. Jest to jedna z najlepszych i najskuteczniejszych metod, dzięki której grupa wsparcia jest w stanie zmotywować i wskazać podopiecznym ich możliwości i umiejętności, których nie wykorzystują do końca w życiu codziennym. Dzięki działaniom podejmowanym w ramach warsztatów uczestnicy odkrywają swój potencjał i uczą się jak z niego korzystać i wykorzystywać w zmaganiu się z trudnościami codziennego życia, w tym przede wszystkim w zatrzymaniu przemocy.

Grupa terapeutyczna

Przeznaczona dla osób doświadczających przemocy. Ma charakter otwarty, interwencyjny, choć spełnia też jednocześnie funkcję terapeutyczną. Grupa powinna być prowadzona przez dwóch terapeutów. Każdy pacjent przychodzi na spotkania tak długo, jak długo trwają różne uruchomione przez niego procedury prawne, które mają na celu zatrzymanie przemocy⁷.

⁷ Ogólnopolskie Pogotowie dla Ofiar Przemocy w Rodzinie "Niebieska Linia".



Wykres 20. Liczby grup terapeutycznych i wsparcia w latach 2016-2018 – region świętokrzyski.

Opracowanie własne ROPS/ źródło na podstawie sprawozdania resortowego „Przemoc”.

W 2018 roku odnotowano mniejszą liczbę grup terapeutycznych oraz grup wsparcia ogółem w odniesieniu do 2017 roku.

Tabela 15. Liczba powiatowych i gminnych grup terapeutycznych i wsparcia w regionie świętokrzyskim w latach 2016-2018.

Wyszczególnienie	Powiat			Gmina		
Rok	2016	2017	2018	2016	2017	2018
Liczba grup terapeutycznych	6	12	10	2	2	2
Liczba grup wsparcia	6	5	4	4	5	3

Opracowanie własne ROPS/ źródło na podstawie sprawozdania resortowego „Przemoc”.

Tabela 16. Liczba grup terapeutycznych i grup wsparcia w 2018 roku w powiatach i gminach województwa świętokrzyskiego.

Wyszczególnienie	Powiat		Gmina	
Grupa	2017	2018	2017	2018
terapeutyczna	m. Kielce (12).	powiat starachowicki (5), m. Kielce (5).	Gmina: Jędrzejów (1), Połaniec (1).	Gmina: Jędrzejów (1), Połaniec (1).
wsparcia	powiat: buski (1), skarżyski (1), m. Kielce (3).	powiat starachowicki (1), m. Kielce (3).	Gmina: Busko-Zdrój (2), Jędrzejów (1), Połaniec (1), Staszów (1).	Gmina: Busko-Zdrój (2), Staszów (1).

Opracowanie własne ROPS/ źródło na podstawie sprawozdania resortowego „Przemoc”.

W 2018 roku na szczeblu samorządu powiatowego funkcjonowało **10** grup terapeutycznych: **5** w powiecie starachowickim oraz **5** w Kielcach mieście na prawach powiatu. W roku objętym monitoringiem funkcjonowały **4** grupy wsparcia: **1** w powiecie starachowickim oraz **3** w Kielcach.

Samorząd gminny w 2018 roku prowadził: **2** grupy terapeutyczne: **1** w Jędrzejowie i **1** w Połańcu oraz **3** grupy wsparcia: **2** w Busko-Zdroju i **1** w Staszowie.

Program oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych

Obowiązek realizacji programów oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych wobec osób stosujących przemoc w rodzinie określony został przepisami ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie. Programy te powinny stanowić część całego systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz uzupełniać różne formy interwencji prawnych i administracyjnych podejmowanych wobec sprawców. Podstawowym celem tych wszystkich działań jest powstrzymanie sprawców i zakończenie przemocy w rodzinie.

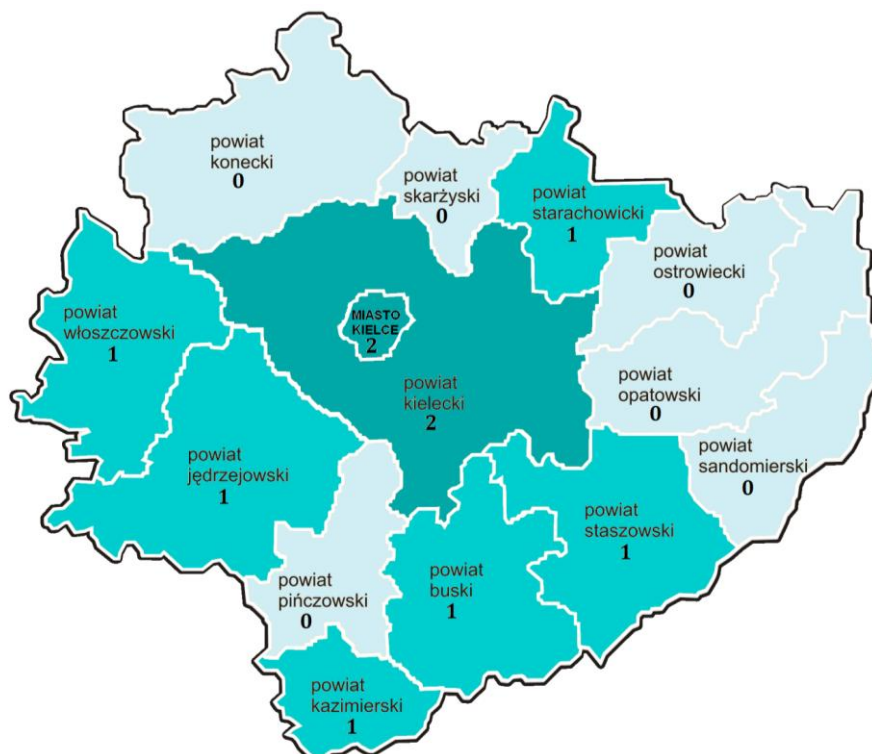
Instytucje i organizacje realizujące programy oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych wobec osób stosujących przemoc w rodzinie, powinny tworzyć system monitorowania zachowania związanego z przemocą u osób uczestniczących w programie, w trakcie trwania programu i do 3 lat po jego zakończeniu oraz współpracować z instytucjami i organizacjami prowadzącymi programy przeciwdziałania przemocy i pomagania ofiarom przemocy w rodzinie⁸.

W 2018 roku program oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych nie realizował powiat: konecki, opatowski, ostrowiecki, pińczowski, sandomierski i skarżyski. W roku objętym monitoringiem **6** powiatów realizowało po **1** programie oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych, po **2** programy realizowały **2** podmioty: powiat kielecki i Kielce – miasto na prawach powiatu.

Samorząd Województwa zgodnie z zapisami ustawy o pomocy społecznej posiada aktualny Ramowy Program Oddziaływań Korekcyjno-Edukacyjnych dla Osób Stosujących Przemoc w Rodzinie na lata 2017-2022, przyjęty Uchwałą Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego Nr XXXVIII/552/17 z dnia 20 listopada 2017 r.

⁸ Wytyczne do tworzenia modelowych programów korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc w rodzinie, Załącznik nr 2 do Programu.

Mapa 5. Liczba edycji programów oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych realizowanych w powiatach województwa świętokrzyskiego w 2018r.



Opracowanie własne ROPS/ źródło na podstawie sprawozdania resortowego „Przemoc”.

Tabela 17. Liczba osób, które przystąpiły do programów oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych realizowanych w latach 2017-2018 w regionie świętokrzyskim.

Wyszczególnienie		2017	2018
Liczba osób, które przystąpiły do programów oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych	ogółem	145	131
	kobiety	6	7
	mężczyźni	139	124
Liczba osób, które ukończyły programy oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych	ogółem	36	54
	kobiety	2	3
	mężczyźni	34	51
Liczba osób stosujących przemoc w rodzinie, które po ukończeniu programu korekcyjno-edukacyjnego powróciły do zachowań polegających na stosowaniu przemocy w rodzinie	ogółem	8	10
	kobiety	2	0
	mężczyźni	6	10

Opracowanie własne ROPS/ źródło na podstawie sprawozdania resortowego „Przemoc”.

W województwie świętokrzyskim w 2018 roku odnotowano spadek liczby osób, które przystąpiły do programów oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych o ponad **9,7%** w stosunku do 2017 roku. W analizowanym okresie odnotowano **50%** wzrost liczby osób, które

ukończyły program oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych. Liczba osób stosujących przemoc w rodzinie, które po ukończeniu programu korekcyjno-edukacyjnego powróciła do zachowań polegających na stosowaniu przemocy w rodzinie wyniosła **10 z 54** osób, które ukończyły programy oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych.

Monitoring udziału osób stosujących przemoc w rodzinie w realizacji programów oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc w rodzinie w 2018 roku wykazuje, iż w programie uczestniczą głównie mężczyźni, **124** mężczyzn przystąpiło do programu, z czego **44,0%** ukończyło program, **19,0%** z nich po ukończeniu programu korekcyjno-edukacyjnego powróciło do zachowań polegających na stosowaniu przemocy w rodzinie.

Realizacja programów psychologiczno-terapeutycznych

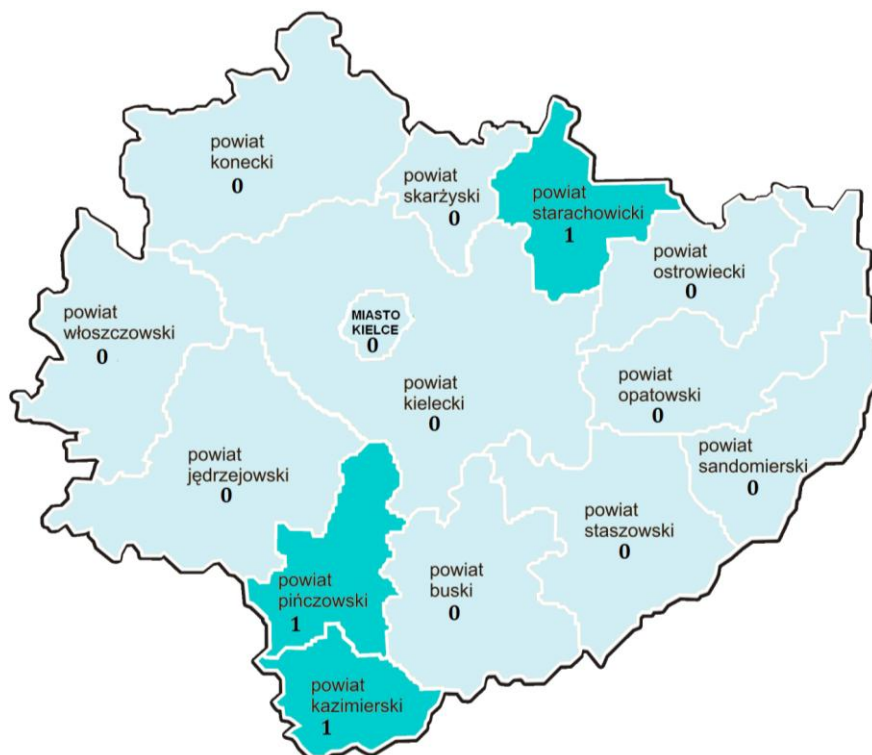
Realizowanie programów psychologiczno-terapeutycznych dla osób stosujących przemoc w rodzinie zmierzających do zmiany wzorców zachowań określa Krajowy Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na lata 2014-2020. Opracowanie i realizacja programów psychologiczno-terapeutycznych dla osób stosujących przemoc w rodzinie dokonywana jest przez jednostki samorządu terytorialnego na szczeblu gminnym i powiatowym we współpracy z organizacjami pozarządowymi. Termin realizacji opracowania i realizacji programów psychologiczno-terapeutycznych określony został do 2020 roku zgodnie z wytycznymi Krajowego Programu⁹.

W 2018 roku program psychologiczno-terapeutyczny w województwie świętokrzyskim realizowały **3** samorządy powiatowe: powiat kazimierski, powiat pińczowski i gmina Starachowice.

W latach 2017-2018 liczba osób uczestniczących w programach psychologiczno-terapeutycznych spadła o **58,8%**. W roku objętym monitoringiem w programach psychologiczno-terapeutycznych uczestniczyło **21** osób: **19** mężczyzn i **2** kobiety. Na podstawie zgromadzonych danych odnotowano, iż **3** osoby pozytywnie ukończyło program po ukończeniu programu nie odnotowano osób, które powróciły do zachowań polegających na stosowaniu przemocy w rodzinie. W województwie świętokrzyskim odnotowujemy znaczące deficyty w zakresie realizacji programów psychologiczno-terapeutycznych.

⁹ Krajowy Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na lata 2012-2020, Załącznik do uchwały nr 76 Rady Ministrów z dnia 29 kwietnia 2014 r.

Mapa 6. Liczba edycji programów psychologiczno-terapeutycznych realizowanych w powiatach województwa świętokrzyskiego w 2018r.



Opracowanie własne ROPS/ źródło na podstawie sprawozdania resortowego „Przemoc”.

Tabela 18. Liczba osób, które przystąpiły do programów psychologiczno-terapeutycznych realizowanych w latach 2017-2018 w regionie świętokrzyskim.

Wyszczególnienie		2017	2018
liczba osób, które przystąpiły do programów psychologiczno-terapeutycznych	ogółem	51	21
	kobiety	5	2
	mężczyźni	46	19
liczba osób, które ukończyły programy psychologiczno-terapeutyczne	ogółem	44	3
	kobiety	5	0
	mężczyźni	39	3
liczba osób stosujących przemoc w rodzinie, które po ukończeniu programu psychologiczno-terapeutycznych powróciły do zachowań polegających na stosowaniu przemocy w rodzinie	ogółem	0	0
	kobiety	0	0
	mężczyźni	0	0

Opracowanie własne ROPS/ źródło na podstawie sprawozdania resortowego „Przemoc”.

VIII. Pozostałe działania samorządów powiatowych i gminnych w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie

W niniejszym rozdziale zostały zawarte dane dotyczące działań podejmowanych na poziomie samorządów powiatowych i gminnych realizowanych w ramach „Wojewódzkiego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na lata 2017-2022” takich, jak: opracowanie diagnoz zjawiska przemocy w rodzinie na obszarze gmin, powiatów, działania edukacyjne na temat zjawiska przemocy, opracowanie programów służących działaniom profilaktycznym, udzielenie specjalistycznej pomocy, promowanie i wdrażanie prawidłowych metod wychowawczych w stosunku do dzieci w rodzinach zagrożonych przemocą w rodzinie, współpraca pomiędzy instytucjami rządowymi, samorządowymi oraz organizacjami pozarządowymi w zakresie pomocy osobom dotkniętym przemocą w rodzinie. Analiza obejmuje również dane dotyczące zleczanych i wspólnie realizowanych projektów przez jednostki gminne i powiatowe w regionie w 2018 roku. Uwzględnione zostały dane ilościowe dot. upowszechniania informacji i edukacji w zakresie możliwości i form udzielania pomocy osobom dotkniętym przemocą w rodzinie.

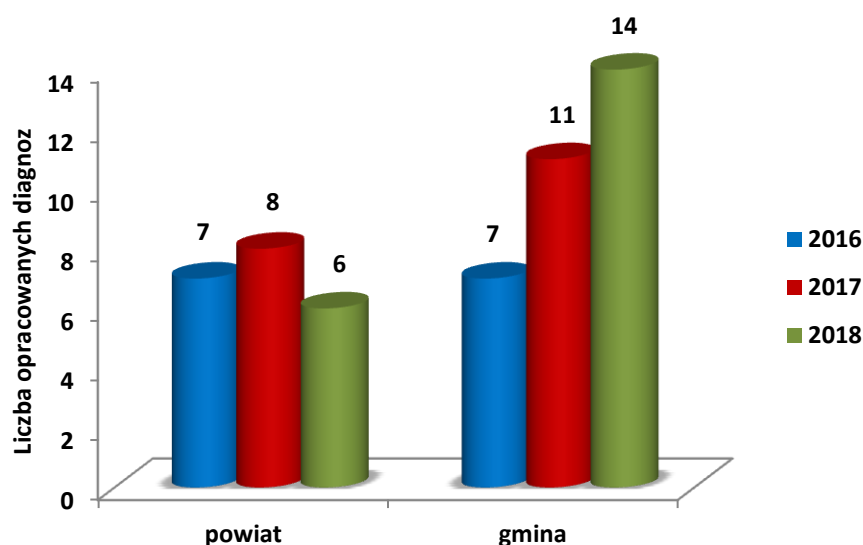
Tabela 19. Liczba opracowanych diagnoz przez świętokrzyskie powiaty i gminy w latach 2016-2018.

Wyszczególnienie	Powiat			Gmina		
Rok	2016	2017	2018	2016	2017	2018
Liczba opracowanych diagnoz	7	8	6	7	25	27

Opracowanie własne ROPS/ źródło na podstawie sprawozdania resortowego „Przemoc”.

W roku objętym monitoringiem na poziomie samorządów powiatowych **6** jednostek opracowało diagnozę zjawiska przemocy w rodzinie, są to powiaty: buski, jędrzejowski, kazimierski, ostrowiecki, staszowski oraz włoszczowski.

Na szczeblu samorządów gminnych w województwie świętokrzyskim w 2018 roku diagnoza zjawiska przemocy w rodzinie opracowana została przez **14** gmin: Wiślica, Jędrzejów, Bejsce, Kazimierza Wielka, Chmielnik, Raków, Sitkówka-Nowiny, Zagnańsk, Końskie, Gowarczów, Stąporków, Działoszyce, Koprzywnica, Pawłów.



Wykres 21. Liczba opracowanych diagnoz przez powiaty i gminy w województwie świętokrzyskim w latach 2016-2018.

Opracowanie własne ROPS/ źródło na podstawie sprawozdania resortowego „Przemoc”.

Tabela 20. Podniesienie poziomu wiedzy i świadomości społecznej zjawiska przemocy w rodzinie przez świętokrzyskie powiaty i gminy w latach 2016-2018.

Wyszczególnienie	Powiat			Gmina		
Rok	2016	2017	2018	2016	2017	2018
Liczba lokalnych kampanii społecznych	19	14	11	19	21	26
Liczba osób, którym udzielono informacji	131	241	309	75	83	110
Liczba podjętych inicjatyw	43	32	23	9	8	7

Opracowanie własne ROPS/ źródło na podstawie sprawozdania resortowego „Przemoc”.

W roku 2018 w województwie świętokrzyskim w przypadku powiatów odnotowano spadek liczby zrealizowanych kampanii społecznych na rzecz podniesienia poziomu wiedzy i świadomości społecznej zjawiska przemocy w stosunku do 2017 roku jak i 2016 roku. Samorząd powiatowy w roku objętym monitoringiem zorganizował **11** kampanii społecznych.

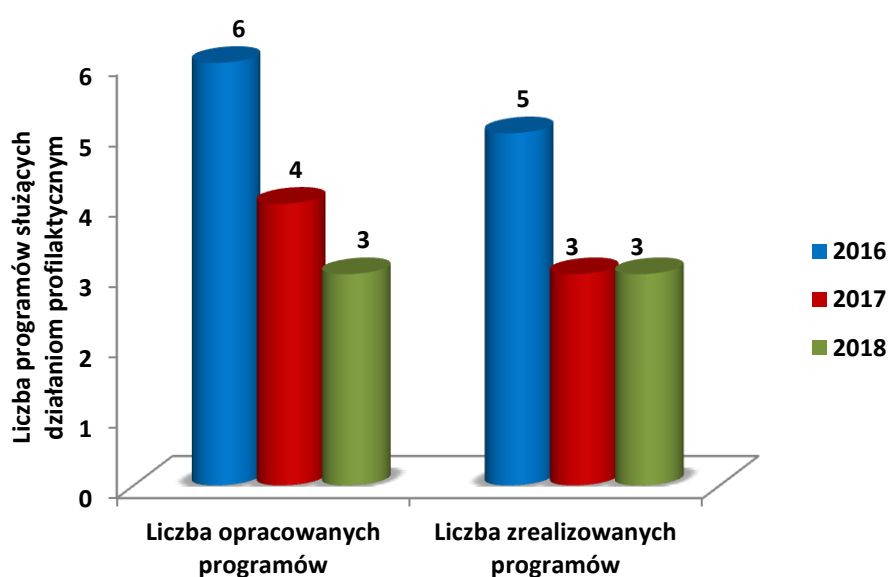
W przypadku prowadzenia lokalnych kampanii społecznych na szczeblu samorządu gminnego w latach 2016-2018 odnotowano wzrost liczby prowadzonych kampanii społecznych. W 2018 roku w województwie świętokrzyskim zorganizowano **26** kampanii społecznych na szczeblu samorządu gminnego.

Udzielanie informacji z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie obejmuje współpracę pomiędzy organami samorządu terytorialnego, a kościołami lub związkami wyznaniowymi na danym terenie, w celu wprowadzenia elementów edukacji na temat

zjawiska przemocy w rodzinie w ramach działania poradni prowadzonych przez kościoły czy związki wyznaniowe lub do programów nauk przedmażeńskich.

W 2018 roku w odniesieniu do roku 2017 wzrosła o **28,2%** liczba osób, którym udzielono informacji z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie na szczeblu powiatów: z **241** osób do **309** osób w 2018 roku. W roku objętym monitoringiem na poziomie gmin odnotowano **32,5%** wzrost liczby osób, którym udzielono informacji z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie z **83** osób w 2017 roku do **110** w 2018 roku.

W 2018 roku liczba podjętych inicjatyw służących przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie na poziomie samorządów powiatowych wynosiła **23** inicjatywy na szczeblu samorządu gminnego **7** inicjatyw.



Wykres 22. Opracowanie i realizacja programów służących działaniom profilaktycznym w województwie świętokrzyskim w latach 2016-2018.

Opracowanie własne ROPS/ źródło na podstawie sprawozdania resortowego „Przemoc”.

W latach 2016-2018 odnotowano tendencję spadkową liczby opracowanych i programów profilaktycznych w województwie świętokrzyskim służących działaniom profilaktycznym mającym na celu udzielenie specjalistycznej pomocy, zwłaszcza w zakresie promowania i wdrażania prawidłowych metod wychowawczych w stosunku do dzieci w rodzinach zagrożonych przemocą w rodzinie.

Tabela 21. Opracowanie i realizacja programów służących działaniom profilaktycznym w świętokrzyskich powiatach w latach 2016-2018.

Wyszczególnienie	2016	2017	2018
Liczba opracowanych programów	6	4	3
Liczba zrealizowanych programów	5	3	3
Liczba uczestników programów	721	423	676

Opracowanie własne ROPS/ źródło na podstawie sprawozdania resortowego „Przemoc”.

W 2018 roku w województwie świętokrzyskim opracowano i zrealizowano 3 programy służące działaniom profilaktycznym. Program służący działaniom profilaktycznym opracował powiat: jędrzejowski, sandomierski, starachowicki. W 2018 roku odnotowany został **59,8%** wzrost liczby bezpośrednich odbiorców programów w odniesieniu do 2017 roku z **423** do **676** uczestników programów w 2018 roku.

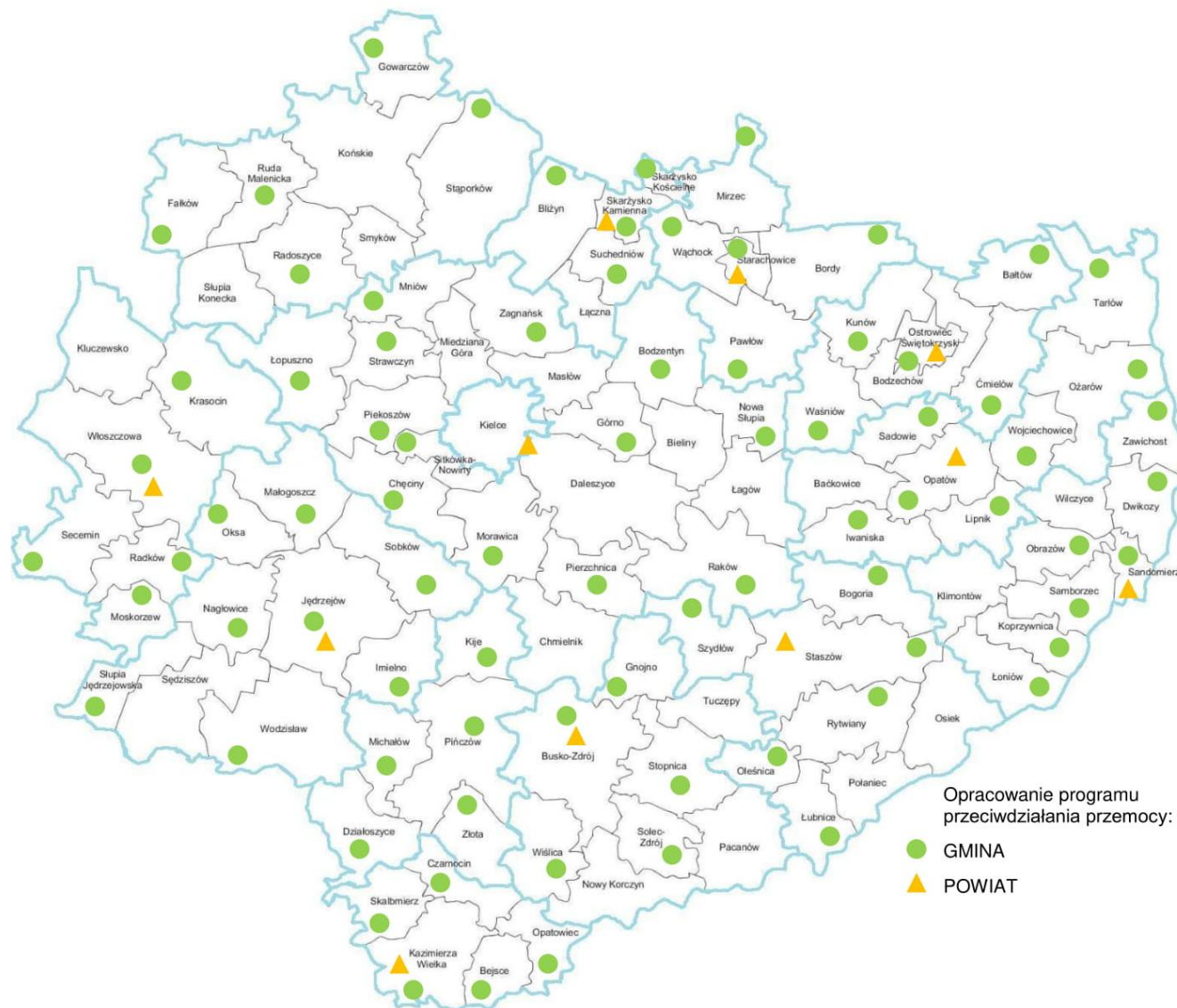
Tabela 22. Realizacja programów przeciwdziałania przemocy w latach 2016-2018.

Wyszczególnienie	Powiat			Gmina		
Rok	2016	2017	2018	2016	2017	2018
Liczba opracowanych programów	11	11	11	89	77	81

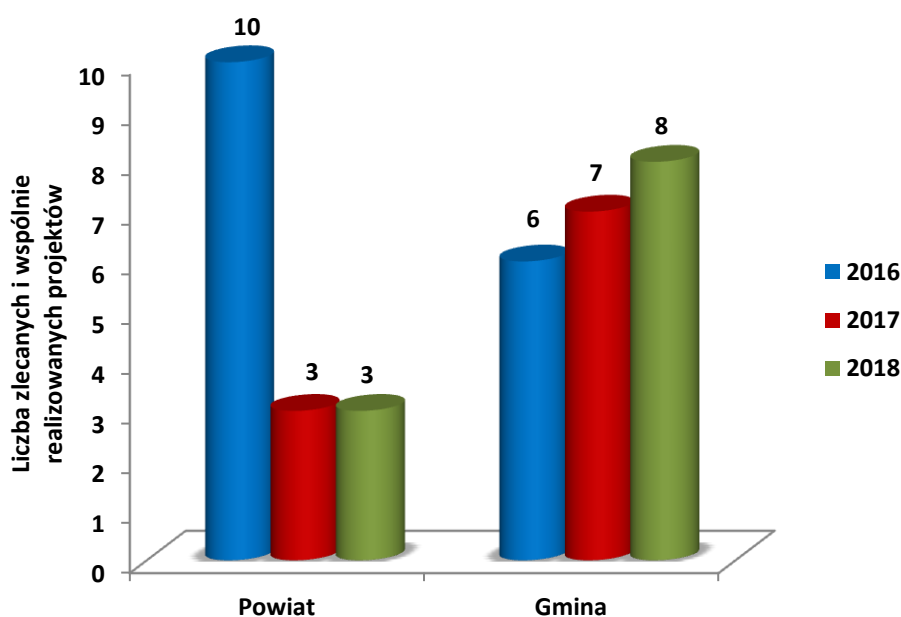
Opracowanie własne ROPS/ źródło na podstawie sprawozdania resortowego „Przemoc”.

Wzrosła liczba samorządów gminnych, które w posiadały aktualny program przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Nadal jednak **21** gmin nie posiada tego typu dokumentu. W województwie świętokrzyskim w 2018 roku aktualne programy wykazało **11** powiatów.

Mapa 7. Realizacja programów przeciwdziałania przemocy w gminach i powiatach województwa świętokrzyskiego - stan na 2018 roku.



Opracowanie własne ROPS/ źródło na podstawie sprawozdania resortowego „Przemoc”.



Wykres 22. Liczba zlecanych i wspólnie realizowanych projektów w latach 2016-2018.

Opracowanie własne ROPS/ źródło na podstawie sprawozdania resortowego „Przemoc”.

Współpraca pomiędzy instytucjami rządowymi i samorządowymi oraz organizacjami pozarządowymi w zakresie pomocy osobom dotkniętym przemocą w rodzinie realizowana jest zarówno przez samorządy powiatowe jak i samorządy gminne. W 2018 roku zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy dla NGO's zlecał powiat: jędrzejowski, kielecki i starachowicki. Zrealizowanych zostało łącznie po 1 projekcie w każdym z wymienionych powiatów. W odniesieniu do 2017 roku w przypadku liczby zrealizowanych projektów na szczeblu samorządu powiatowego liczba projektów utrzymuje się na stałym poziomie.

Analizując aktywność współpracy samorządów gminnych z organizacjami pozarządowymi w zakresie zlecanych i wspólnie realizowanych projektów przeciwdziałania przemocy w latach 2016-2018 odnotowano tendencję wzrostową liczby zlecanych i wspólnie realizowanych projektów. W 2018 roku projekty z zakresu przeciwdziałania przemocy zlecało i wspólnie realizowało 8 gmin: Oksa, Chęciny, Łopuszno, Końskie, Ostrowiec Świętokrzyski, Brody, Pawłów, Starachowice. W każdej z wymienionych gmin zrealizowanych zostało łącznie po 1 projekcie.

Tabela 23. Upowszechnianie informacji i edukacja w zakresie możliwości i form udzielania pomocy osobom dotkniętym przemocą w rodzinie w latach 2016-2018.

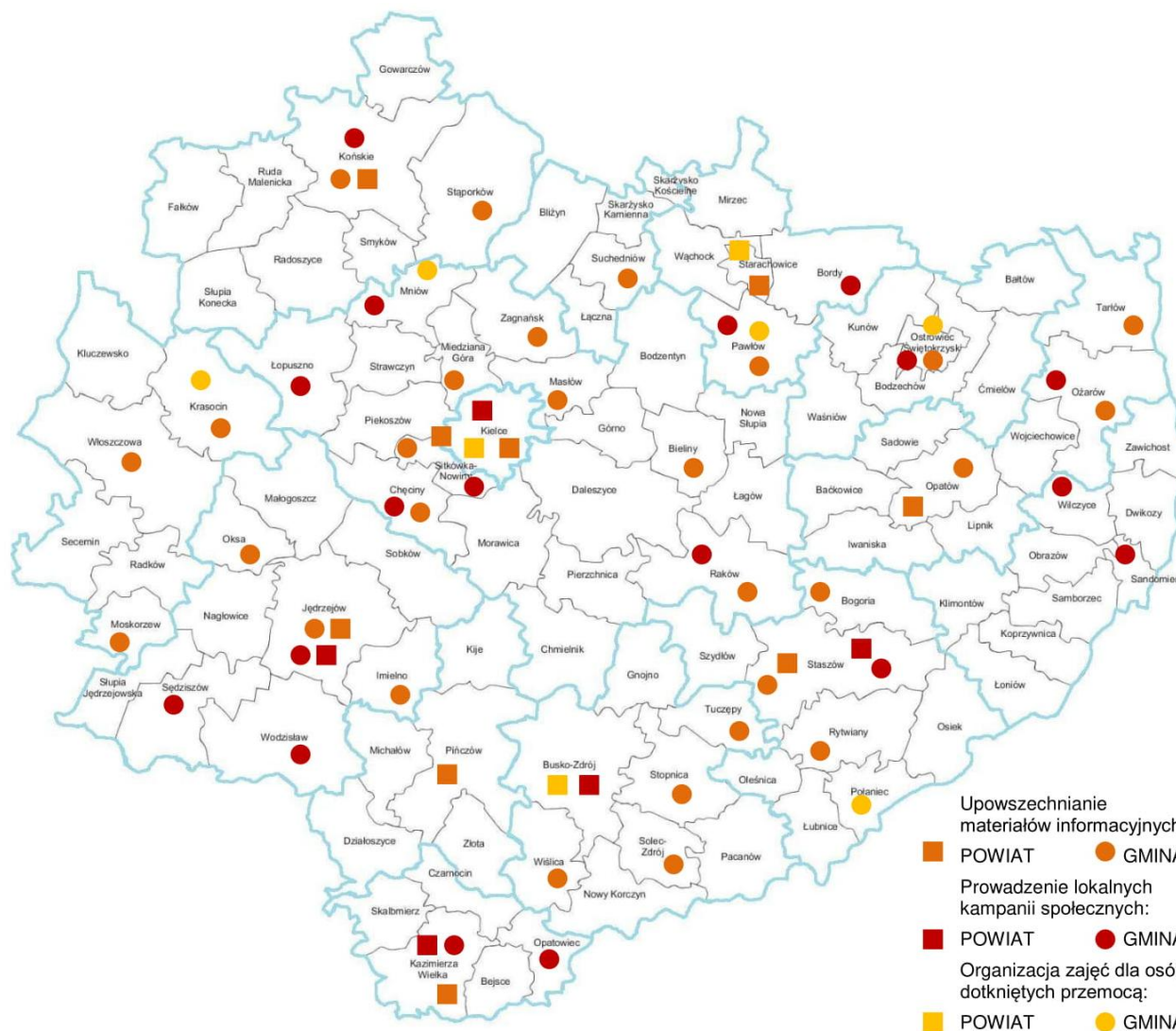
Wyszczególnienie	Powiat			Gmina		
Rok	2016	2017	2018	2016	2017	2018
Liczba opracowanych i upowszechnianych materiałów informacyjnych	61	2 654	53	110	10 817	7 804
Liczba lokalnych kampanii społecznych	21	20	20	34	24	28
Liczba zajęć dla osób dotkniętych przemocą w rodzinie	95	76	55	21	13	51
Liczba osób uczestniczących w zajęciach	1 117	1 020	1 096	588	262	344

Opracowanie własne ROPS/ źródło na podstawie sprawozdania resortowego „Przemoc”.

Liczba lokalnych kampanii społecznych przeprowadzonych przez powiaty w latach 2017-2018 utrzymuje się na stałym poziomie. Organizacja zajęć w 2017 roku o charakterze informacyjnym i edukacyjnym w zakresie możliwości i form udzielania pomocy osobom dotkniętym przemocą w rodzinie realizowana przez powiaty pod względem zainteresowania w działaniach była mniejsza o **27,6%** w odniesieniu do 2017 roku. Zwiększyła się natomiast o **7,5%** liczba osób uczestniczących w zajęciach organizowanych przez samorząd powiatowy. W 2018 roku powiaty, które podjęły się organizacji zajęć z zakresu tematyki przemocy w rodzinie to: buski **(21)**, miasto Kielce **(32)** i starachowicki **(2)**, w zajęciach udział wzięło **1 096** osób ogółem.

Samorządy gminne w 2018 roku rozdysponowali **7 804** materiałów informacyjnych zawierających tematykę przeciwdziałania przemocy w rodzinie o **27,9%** mniej niż w 2017 roku. Na szczeblu gminy w roku monitoringu przeprowadzono **28** lokalnych kampanii społecznych, o **4** kampanie więcej w odniesieniu do 2017 roku. Jednostki gminne w 2018 roku przeprowadziły **51** zajęć dla osób dotkniętych przemocą w rodzinie, blisko **4** razy więcej niż w 2017 roku. W zajęciach o charakterze informacyjnym i edukacyjnym w zakresie możliwości i form udzielania pomocy osobom dotkniętym przemocą w rodzinie organizowanych przez gminy udział wzięło **344** osób, o **31,3%** osób więcej niż w roku poprzedzającym rok monitoringu. Gminy, które zorganizowały zajęcia z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie to: Mniów **(10)**, Ostrowiec Świętokrzyski **(29)**, Pawłów **(4)**, Połaniec **(5)**, Krasocin **(3)**. W zajęciach organizowanych przez samorządy gminne udział wzięło **344** osób.

Mapa 8. Działan ukierunkowane na przeciwdziałanie przemocy w rodzinie w gminach województwa świętokrzyskiego w 2018 roku.



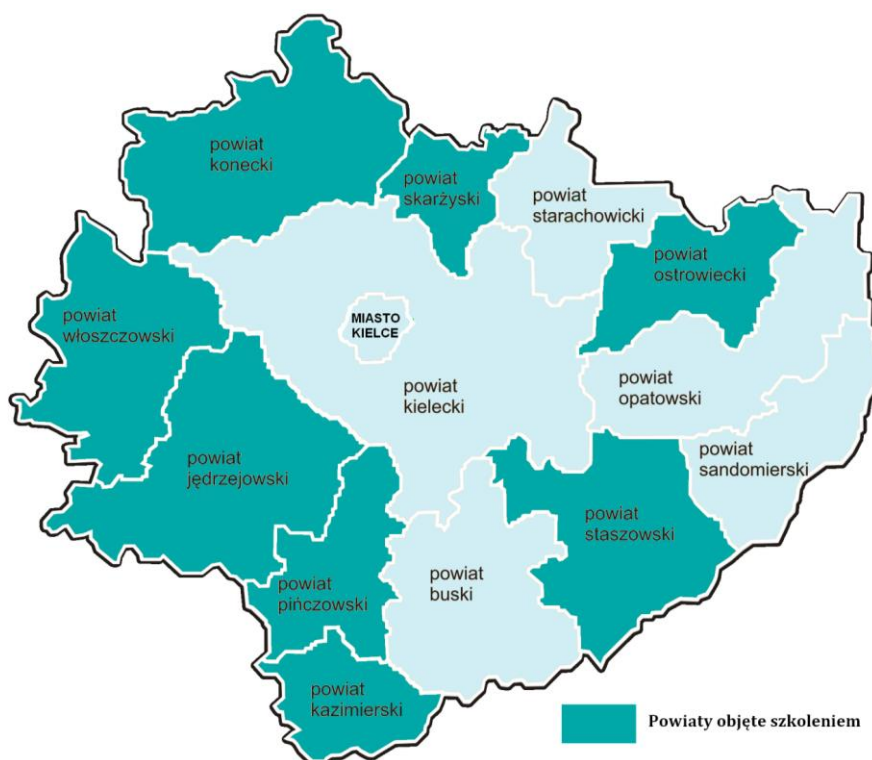
Opracowanie własne ROPS/ źródło na podstawie sprawozdania resortowego „Przemoc”.

IX. Działania Samorządu Województwa Świętokrzyskiego w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie

Organizowanie kształcenia oraz szkolenia zawodowego kadr pomocy społecznej

Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej w Kielcach w 2018 roku zorganizował 2 szkolenia z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie skierowane do Członków Gminnych Zespołów Interdyscyplinarnych z powiatów: jędrzejowskiego, kazimierskiego, koneckiego, ostrowieckiego, pińczowskiego, skarżyskiego, staszowskiego i włoszczowskiego. W szkoleniach udział wzięło łącznie **40** osób, pracujących bezpośrednio ze sprawcami przemocy objętymi różnymi formami poradnictwa i wsparcia psychologicznego.

Mapa 9. Powiaty regionu świętokrzyskiego objęte szkoleniami z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie w 2018 roku /8 powiatów/.



Opracowanie własne ROPS/ źródło na podstawie danych własnych.

W zorganizowanym szkoleniu uczestniczyli przedstawiciele: jednostek organizacyjnych pomocy społecznej (**28**), gminnych komisji rozwiązywania problemów alkoholowych (**1**), Policji (**5**), Oświaty (**4**), ochrony zdrowia (**2**).

Czas trwania jednego szkolenia obejmował 25 godzin instruktorskich. Szkolenia zawierały część teoretyczną i warsztatową. Szkolenie uwzględniało następujące zagadnienia:

- Przyczyny przemocy w rodzinie, mechanizmy psychospołeczne towarzyszące przemocy;
 - Możliwości pomocy dla osób doznających przemocy w rodzinie/wyróżnienie etapów pomagania - interwencja, pomoc psychologiczna, pomoc kryzysowa, terapia itd./.
- Jak budować kontakt i relację z osobą krzywdzoną - lokalny system współpracy i wsparcia;
- Oddziaływania wobec osób stosujących przemoc /programy oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych, działania karne itd./;
 - Osobiste postawy wobec przemocy;
 - Uprawnienia, kompetencje, zadania poszczególnych służb;
 - Praca Członków Gminnych Zespołów Interdyscyplinarnych w systemie przeciwdziałania przemocy w rodzinie: jak przyczynić się do zatrzymania przemocy?;
 - Powołanie i metodyka grupy roboczej;
 - Czynniki wpływające na podniesienie skuteczności pomocy dla osób doznających przemocy;
 - Realizacja procedury „Niebieskiej Karty”, w tym m.in. sposób prowadzenia rozmów z osobami doznającymi i stosującymi przemoc, wskazówki dotyczące wypełniania formularzy „Niebieskie Karty” zakres i sposób dokumentowania prowadzonych spraw w ramach procedury oraz zasady wymiany informacji pomiędzy służbami, umiejętność dokonywania oceny co do zasadności wszczęcia procedury „Niebieskie Karty” rozróżnienie przemocy od zachowań agresywnych i sytuacji konfliktowych;
 - Reprezentacja dziecka w procedurze „Niebieskie Karty”;
 - Metody interwencji w przypadku przemocy stosowanej wobec dzieci przez osoby najbliższe;
 - Koordynacja podejmowanych interdyscyplinarnie działań;
 - Rola przedstawicieli i służb i instytucji w rozpoznawaniu symptomów krzywdzenia dziecka i przeprowadzaniu interwencji;
 - Skala zjawiska przemocy w rodzinie wobec osób starszych i niepełnosprawnych;
 - Szczególne potrzeby osób starszych i niepełnosprawnych w obszarze bezpieczeństwa oraz pomocy socjalnej, prawnej i psychologicznej;
 - Monitorowanie sytuacji w rodzinie z osobą starszą lub niepełnosprawną;
 - Studium przypadku.

Celem szkolenia było zwiększenie kompetencji Członków Gminnych Zespołów Interdyscyplinarnych na temat zjawiska przemocy w rodzinie. Zespół ma za zadanie m.in. diagnozowanie problemu przemocy w rodzinie, następnie podejmowanie działania w środowisku zagrożonym przemocą w celach zapobiegawczych bądź podejmowanie interwencji w środowisku dotkniętym patologią. Aby członkowie trafnie diagnozowali problem przemocy istotne jest posiadanie wiedzy na temat metod efektywnego radzenia sobie z tym problemem. Łączny koszt przeprowadzenia szkoleń wyniósł **38 880,00 zł**, został sfinansowany w 100% z budżetu Regionalnego Ośrodka Polityki Społecznej Urzędu Marszałkowskiego Województwa Świętokrzyskiego.

Zlecanie organizacjom pozarządowym realizacji zadań z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie

Samorząd Województwa Świętokrzyskiego w ramach współpracy z organizacjami pozarządowymi w 2018 udzielił wsparcia na realizację zadań w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie w trybie konkursowym dla **8** podmiotów: Towarzystwo Przyjaciół Dzieci Oddział Miejski w Suchedniowie, Stowarzyszenie „Nadzieja Rodzinie” w Kielcach, Stowarzyszenie „Spinacz” w Końskie, Związek Harcerstwa Polskiego Chorągiew Kielecka w Kielcach, Stowarzyszenie Pomoc Rodzinie „Przystań” ze Starachowic, Caritas Diecezji Kieleckiej w Kielcach, Stowarzyszenie „Nauka, Edukacja Rozwój” z Ostrowca Świętokrzyskiego, Stowarzyszenie „Rodzina Bez Przemocy” w Kielcach. Realizacja zadań z zakresu przeciwdziałania przemocy w trybie konkursowym obejmowała 3 zadania:

- Zadanie 1. Realizacja programów mających na celu zapobieganie przemocy rówieśniczej;
- Zadanie 2. Realizacja programów pomocy psychologicznej, terapeutycznej i samopomocy dla ofiar przemocy w rodzinie - dorosłych i dzieci;
- Zadanie 3. Wspieranie działań ośrodków interwencji kryzysowej, punktów informacyjno-konsultacyjnych, ośrodków wsparcia.

Całkowita kwota udzielonej w dotacji wyniosła **52 627,00 zł**.

Tabela 24. Zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy zlecone do realizacji organizacjom pozarządowym w 2018 roku przez Samorząd Województwa Świętokrzyskiego w ramach otwartego konkursu ofert.

Lp.	Nazwa organizacji	Nazwa zadania	Opis realizacji zadania	Kwota dotacji
Zadanie 1. Realizacja programów mających na celu zapobieganie przemocy rówieśniczej				
1.	Towarzystwo Przyjaciół Dzieci Oddział Miejski w Suchedniowie, ul. Sportowa 1, 26-130 Suchedniów	<i>„Żyje pozytywnie, w zgodzie ze sobą i całym światem”</i>	W ramach zadania przeprowadzone zostały zajęcia: integracyjne, profilaktyczne, sportowe, relaksacyjne dla grupy 30 dzieci z terenu miasta i gminy Suchedniów.	7 119,00 zł
2.	Stowarzyszenie „Nadzieja Rodzinie” ul. Karczówkowska 36, 25-711 Kielce	<i>„Realizacja programów mających na celu zapobieganie przemocy rówieśniczej”</i>	W ramach zadania przeprowadzony został cykl warsztatów zastępowania agresji w 8 Klubach Wolna Strefa znajdujących się na terenie województwa świętokrzyskiego / 9 h na klub- łącznie 72 h/. Wsparciem zostało objętych 80 dzieci i młodzieży.	6 500,00 zł
3.	Stowarzyszenie „Spinacz” Koczwarą 33 B, 26-200 Końskie	<i>„Razem II”</i>	W ramach zadania zrealizowane zostały następujące działania: - 2 przedstawienia teatralne uczestnictwo 419 uczniów, - 4 godziny warsztatów edukacyjnych dla uczniów 78 osób, - 8 godzin warsztatów z arteterapii skierowanych do 76 beneficjentów, - wyjazd integracyjny dla 51 osób. Zadanie zostało skierowane do uczniów z powiatu koneckiego.	5 000,00 zł
4.	Związek Harcerstwa Polskiego Chorągiew Kielecka, ul. Pańska 1a, 25-811 Kielce	<i>„Razem NIE dla przemocy 2018-cykl działań na rzecz przeciwdziałania przemocy rówieśniczej”</i>	W ramach zadania zorganizowane zostały następujące działania: - 2 dniowe szkolenie metodyczne dla osób pracujących z dziećmi i młodzieżą / 12 h - 40 osób/, - program profilaktyczny - spotkania z dziećmi na terenie województwa / 8 spotkań dla 10 grup - 150 osób/, - 2 dniowy rajd edukacyjno-krajoznawczy - 150 osób, - 2 dniowy biwak edukacyjno-integracyjny dla dzieci i młodzieży z województwa świętokrzyskiego - 150 osób, - 1 dniowe szkolenie metodyczne- 40 osób.	5 000,00 zł
Zadanie 2. Realizacja programów pomocy psychologicznej, terapeutycznej i samopomocy dla ofiar przemocy w rodzinie- dorosłych i dzieci				
5.	Stowarzyszenie Pomoc Rodzinie „Przystań” ul. Armii Krajowej 28, 27-200 Starachowice	<i>„Realizacja programów pomocy psychologicznej, terapeutycznej i samopomocy dla ofiar przemocy w rodzinie- dorosłych i dzieci”</i>	W ramach zadania zrealizowane zostały następujące działania: - konsultacje dla rodziców, dzieci i młodzieży – 66 h/ udzielonych ponad 60 porad/, - konsultacje psychologiczne-57 h / udzielonych 69 porad/. Z konsultacji skorzystały dzieci i młodzież z rodzin dysfunkcyjnych, dotkniętych przemocą, uzależnieniami, a także rodzice mający problemy ze swoimi dziećmi, niewygodni wychowawczo.	3 500,00 zł

6.	Caritas Diecezji Kieleckiej , ul. Jana Pawła II 3, 25-013 Kielce	<i>„Zacznij od nowa”</i>	W ramach projektu zrealizowane zostały następujące działania: - poradnictwo psychologiczne w wymiarze 120 h, - poradnictwo terapeutyczne w wymiarze 120 h, - spotkania w grupach samopomocowych / 4 spotkania po 3 h każde/, - zakupione zostały wyprawki dla beneficjentów projektu. W zadaniu uczestniczyło do 27 osób/ 21 dorosłych i 6 dzieci/ przebywających w Centrum Interwencji Kryzysowej/ Schronisku dla Kobiet/.	10 000,00 zł
7.	Stowarzyszenie „Nauka, Edukacja Rozwój” , ul. Akademicka 12, 27-400 Ostrowiec Świętokrzyski	<i>„Bez lęku”</i>	W ramach zadania zrealizowano: - konsultacje z psychologiem z osobą dorosłą doświadczającą przemocy /10 osób/- 40 h, - konsultacje psychologa z dzieckiem, świadkiem, ofiarą przemocy /10 osób/- 40 h, - konsultacje logopedyczne dla 5 dzieci, - realizacja autorskiego programu „Przybij piątkę” - czyli Twoja droga do sukcesu dla 3 dzieci.	6 500,00 zł
Zadanie 3. Wsparcie działań ośrodków interwencji kryzysowej, punktów informacyjno-konsultacyjnych, ośrodków wsparcia				
8.	Stowarzyszenie „Rodzina Bez Przemocy” ul. Słoneczna 9, 25-731 Kielce	<i>„Razem pokonamy przemoc”</i>	W ramach zadania przeprowadzonych zostało 108 h w punkcie konsultacyjnym dla osób doświadczających przemocy, działającego przy placówce wsparcia – Domu dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży w Kielcach. Udzielone zostały 82 konsultacje dla 52 beneficjentów.	5 508,00 zł
9.	Stowarzyszenie Pomoc Rodzinie „Przystań” ul. Armii Krajowej 28, 27-200 Starachowice	<i>„Wspieranie działań ośrodków interwencji kryzysowej, punktów informacyjno-konsultacyjnych, ośrodków wsparcia”</i>	W ramach zadania zrealizowane zostały następujące działania: -Konsultacje dla sprawców przemocy– 66 h. Udzielonych zostało 61 porad, -Grupa psychoedukacyjna „Rdzenie sobie z przemocą”-66 h. Wzięło w niej udział 12 osób.	3 500,00 zł
	Podsumowanie:	Dotacja – 56 187,00 PLN Dotacja rozliczona – 52 427,00 PLN Stowarzyszenie Towarzystwo Przyjaciół Dzieci w Kielcach zrezygnowało z dotacji w kwocie 3 560,00 zwrot niewykorzystanej dotacji – 200,00 PLN Środki finansowe własne – 27 146,92 PLN Wolontariat – 4 236,00 PLN Odsetki – 0,00 PLN Beneficjenci- 1 163 Dotacja dla podmiotów kościelnych – 1 podmiot: dotacja 10 000,00 PLN Wszystkie sprawozdania zostały złożone w terminie.		

Opracowanie własne ROPS/źródło na podstawie danych wewnętrznych.

"Telefon zaufania dla osób w kryzysie – 195 25"

W okresie styczeń-grudzień 2018 roku tak jak w latach poprzednich Miasto Kielce - Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Kielcach realizował zadanie polegające na obsłudze telefonu zaufania o numerze 195-25.

Samorząd Województwa udzielił pomocy finansowej dla Miasta Kielce z przeznaczeniem na realizację zadania własnego z zakresu pomocy społecznej wykonywanego przez Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie dotyczącego specjalistycznego poradnictwa realizowanego w ramach "Telefonu zaufania dla osób w kryzysie" w formie dotacji celowej w wysokości **2 000,00 zł**, mniejszą o **20%** w odniesieniu do 2017 roku.

W 2018 roku z Telefonu Zaufania skorzystało **55** osób, co stanowi spadek liczby korzystających o **31,2%** w stosunku do roku poprzedniego. W katalogu spraw, które rozmówcy podejmowali znajdowały się: myśli samobójcze (**5** osób zgłosiło myśli samobójcze), problemy rodzinne, uzależnienia (**9**), przemoc w rodzinie (**5**). Przeprowadzonych zostało **14** rozmów informacyjno-edukacyjnych. W 2018 roku podjęto łącznie **27** zasadnych i skutecznych interwencji wobec osób pozostających w sytuacjach kryzysowych, dwie we współpracy z służbami ratunkowymi. Interwencje dotyczyły w **5** przypadkach myśli samobójczych, w **22** przypadkach kryzysów osobistych. Po raz kolejny z udziałem służb ratunkowych i dyżurnych "Telefon zaufania dla osób w kryzysie – 195 25" udało się uratować ludzkie życie.

Udostępnianie informacji z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie

W ramach celu 3 „Poprawa jakości i skuteczności pomocy udzielanej osobom dotkniętym przemocą w rodzinie” będącego celem szczegółowym Wojewódzkiego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na lata 2017-2022 udostępnione zostały niezbędne informacje skierowane dla osób doznających przemocy.

Na stronie internetowej Urzędu Marszałkowskiego Województwa Świętokrzyskiego (ścieżka dostępu: www.swietokrzyskie.pro > Urząd > Departamenty > Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej > Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie) zamieszczone zostały informacje z zakresu upowszechnienia informacji w zakresie możliwości i form uzyskania pomocy: medycznej, psychologicznej, prawnej, socjalnej, zawodowej i rodzinnej oraz programy z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

W utworzonej zakładce zamieszczone zostały następujące załączniki:

- Informacja z zaproszeniem na XI Ogólnopolską Konferencję „Ostrożnie-dziecko! Profilaktyka krzywdzenia małych dzieci”, Warszawa, 13 czerwca 2018 roku.

- Baza danych osób nadzorujących lub koordynujących w województwie świętokrzyskim pracę służb wykonujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie, ośrodków świadczących pomoc osobom dotkniętym przemocą w rodzinie, placówek specjalistycznego poradnictwa oraz placówek udzielających tymczasowego schronienia;
- Baza podmiotów i organizacji pozarządowych udzielających wsparcia osobom doświadczającym przemocy w rodzinie, funkcjonujących w województwie świętokrzyskim;
- Baza podmiotów realizujących w województwie świętokrzyskim programy korekcyjno-edukacyjne;
- Rejestr jednostek specjalistycznego poradnictwa funkcjonujących w województwie świętokrzyskim;
- Rejestr placówek udzielających tymczasowego schronienia w województwie świętokrzyskim;
- Wojewódzki Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na lata 2017-2022;
- Ramowy Program Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na lata 2017-2022;
- Ramowy Program Oddziaływań Korekcyjno – Edukacyjnych dla Osób Stosujących Przemoc w Rodzinie na lata 2017-2022.

Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej inspirując świętokrzyskie instytucje do aktywności w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie opisuje i upowszechnia informację dobre praktyki w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

W ramach rozpowszechniania informacji z zakresu przeciwdziałania przemocy na łamach „Świętokrzyskiego Obserwatora” Biuletynu Regionalnego Ośrodka Polityki Społecznej Nr 1/2018, zawarte zostały najważniejsze informacje z przeprowadzonego „Monitoringu Wojewódzki Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na lata 2017-2022 za rok 2017”, tj.: przemoc w rodzinie w świętokrzyskim na tle innych regionów, wewnątrzregionalne zróżnicowanie natężenia występowania przemocy w rodzinie, osoby doznające przemocy w rodzinie, sprawcy przemocy w rodzinie, aktywność zespołów interdyscyplinarnych, infrastruktura oraz opisano działania samorządu województwa w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Biuletyn Regionalnego Ośrodka Polityki Społecznej został wydany w nakładzie 1000 egzemplarzy i rozesłany pocztą tradycyjną do instytucji pomocy i integracji społecznej w województwie świętokrzyskim.

Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej Urzędu Marszałkowskiego Województwa Świętokrzyskiego w Kielcach realizuje projekt „Liderzy kooperacji” w partnerstwie z samorządami województw makroregionu wschodniego, reprezentowanymi przez

Regionalne Ośrodki Polityki Społecznej w: Rzeszowie, Białymstoku i Lublinie oraz Mazowieckim Centrum Polityki Społecznej w Warszawie w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój (PO WER) na lata 2014-2020 pt. „Wypracowanie i wdrożenie modeli kooperacji pomiędzy instytucjami pomocy i integracji społecznej, a podmiotami innych polityk sektorowych m.in. pomocy społecznej, edukacji, zdrowia, sądownictwa i policji”.

Projekt realizowany jest w okresie od 01.04.2018 r. do 31.03.2021 r. w ramach umowy partnerskiej zawartej przez pięć regionów: lubelski, mazowiecki, podkarpacki, podlaski i świętokrzyski. Całkowita kwota projektu: **12 893 583,46 zł**. Wartość projektu dla partnera Kielce: **2 280 818,72 zł**.

Głównym celem projektu jest wypracowanie i wdrożenie modelu kooperacji pomiędzy instytucjami pomocy i integracji społecznej, a podmiotami innych polityk sektorowych, takich jak: edukacja, sądownictwo, policja, kultura i organizacje pozarządowe, który będzie testowany.

X. Monitoring Wojewódzkiego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na lata 2017-2022

Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie stanowi jedno z ważniejszych wyzwań polityki społecznej realizowanej na poziomie województwa jak i w samorządach powiatowych i gminnych. Na tle innych różnorodnych negatywnych zjawisk społecznych, przemoc w rodzinie stanowi problem, którego konsekwencje przynoszą wielowymiarowe szkody.

Oczekuje się, że zadania realizowane w ramach Wojewódzkiego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na lata 2017-2022 doprowadzą do zwiększenia skuteczności pomocy i wsparcia osobom i rodzinom zagrożonym i dotkniętym przemocą poprzez:

- 1) wzmocnienie i upowszechnienie działań profilaktycznych w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie,
- 2) podniesienie świadomości społecznej w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie,
- 3) zmniejszenie liczby osób i rodzin dotkniętych przemocą,
- 4) podniesienie jakości usług świadczonych przez przedstawicieli instytucji realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie,
- 5) wzrost liczby osób profesjonalnie zajmujących się świadczeniem usług na rzecz osób i rodzin zagrożonych i dotkniętych przemocą oraz osób stosujących przemoc w rodzinie.

W celu przeprowadzenia monitoringu Wojewódzkiego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na lata 2017-2022 analizie poddana została zgodność realizacji zadań z przyjętymi priorytetowymi kierunkami świętokrzyskiej polityki społecznej w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie w oparciu o wskaźniki przyjęte w Programie.

Matryca monitorująca Wojewódzki Program przeciwdziałania przemocy za 2018 rok.

Cele szczegółowe:	Wskaźniki:	Osiągnięte wartości
1. Wzrost wiedzy świadomości mieszkańców regionu świętokrzyskiego w zakresie przyczyn i skutków przemocy w rodzinie.	Liczba regionalnych kampanii społecznych;	0
	Liczba lokalnych (zorganizowanych na poziomie samorządów powiatowych i gminnych), kampanii społecznych;	37
	Liczba ogólnopolskich kampanii w które włączył się samorząd województwa;	0
	Liczba ogólnopolskich kampanii w które włączyły się samorządy gminne oraz powiatowe regionu świętokrzyskiego;	0
	Liczba materiałów informacyjno-edukacyjnych na temat przemocy w rodzinie (broszur, biuletynów, informatorów, ulotek) opracowanych na poziomie samorządu województwa;	1000 Biuletyn ROPS 1/ 2018
	Liczba materiałów informacyjno-edukacyjnych na temat przemocy w rodzinie (broszur, biuletynów, informatorów, ulotek) opracowanych na poziomie samorządów powiatowych i gminnych;	7 857
2. Zwiększenie kompetencji służb i przedstawicieli podmiotów realizujących działania w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie.	Liczba szkoleń;	2
	Liczba przeszkolonych osób z każdej ze służb;	40
	Liczba osób pracujących bezpośrednio ze sprawcami przemocy objętych różnymi formami poradnictwa i wsparcia psychologicznego;	0
	Liczba opisanych i upowszechnionych dobrych praktyk w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie.	1
3. Poprawa jakości i skuteczności pomocy udzielanej osobom dotkniętym przemocą w rodzinie.	Liczba zorganizowanych konferencji/ warsztatów;	0
	Liczba uczestników konferencji/ warsztatów;	0
	Liczba opracowanych i upowszechnionych materiałów informacyjnych;	7 857
	Liczba ramowych programów oddziaływań korekcyjno – edukacyjnych;	10

	Liczba powiatów realizujących programy korekcyjno-edukacyjne;	8
	Liczba osób objętych programami korekcyjno-edukacyjnymi;	131
	Liczba ramowych programów ochrony ofiar przemocy w rodzinie;	1
	Liczba podmiotów infrastruktury społecznej udzielającej pomocy osobom doznającym przemocy wspartych przez samorząd województwa;	0
	Liczba organizacji pozarządowych, którym udzielono wsparcia na realizację zadań w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie przez samorząd województwa świętokrzyskiego;	8
	Wolumen dotacji przyznanych organizacjom pozarządowym na realizację zadań z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie przez samorząd województwa świętokrzyskiego;	52 627,00zł
	Liczba rozmów i interwencji podjętych dzięki funkcjonowaniu regionalnego telefonu zaufania.	55
4. Podniesienie poziomu współpracy podmiotów zaangażowanych w realizację działań na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie	Coroczna aktualizacja na stronach internetowych Urzędu Marszałkowskiego Województwa Świętokrzyskiego bazy teleadresowej podmiotów realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie;	1
	Coroczna aktualizacja na stronach internetowych Urzędu Marszałkowskiego Województwa Świętokrzyskiego bazy osób nadzorujących lub koordynujących działania poszczególnych służb na poziomie województwa;	1
	Liczba narad, konferencji mających charakter interdyscyplinarny; (projekt Liderzy kooperacji)	56
	Liczba inicjatyw o charakterze interdyscyplinarnym wspartych przez samorząd województwa.	0

XI. Rekomendacje

- Samorząd województwa winien włączać się w ogólnopolskie kampanie na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie.
- Należy podjąć działania mające na celu organizację kampanii na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie na szczeblu samorządu województwa.
- Zalecane jest wyjście z informacją zachęcającą do udziału w ogólnopolskich kampaniach samorządy gminne oraz powiatowe w województwie świętokrzyskim.
- W budżecie samorządu województwa należy rozważyć możliwość zabezpieczenia środków finansowych na wsparcie infrastruktury podmiotów udzielających pomocy osobom doznającym przemocy w rodzinie.
- Należy zwiększyć działania w zakresie organizacji warsztatów/szkoleń dla instytucji realizujących zadania w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie.
- Wymagane jest podjęcie działań mających na celu zwiększenie współpracy interdyscyplinarnej służb i innych podmiotów realizujących zadania w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie.
- Zaleca się, aby organizacja pomocy specjalistycznej dla osób dotkniętych przemocą w rodzinie była zorganizowana jak najbliżej miejsca zamieszkania. Należy dążyć do funkcjonowania punktów konsultacyjnych w każdej gminie oraz ośrodków interwencji kryzysowej w każdym mieście powiatowym w województwie świętokrzyskim.
- Należy objąć szkoleniami/warsztatami Członków Gminnych Zespołów Interdyscyplinarnych z powiatów, które w 2018 roku nie zostały objęte szkoleniami/warsztatami organizowanymi przez samorząd województwa (kielecki, buski, sandomierski, opatowski, starachowicki i miasto Kielce).
- Należy podjąć działania mające na celu aktywizację służb, które w niewielkim zakresie uczestniczą w procedurze „Niebieska Karta” (oświata, ochrona zdrowia).

Spis tabel, map i wykresów

Tabela 1.	Dane krajowe dotyczące działań podjętych w procedurze „Niebieskiej Karty” przez Policję w latach 2016-2018	5
Tabela 2.	„Niebieska Karta” w świętokrzyskiej Policji w latach 2016-2018	11
Tabela 3.	Liczba osób w regionie świętokrzyskim w 2018 roku, wobec których istnieje podejrzenie, że stosują przemoc w rodzinie, którym głównym czynnikiem przemocy jest alkohol..	15
Tabela 4.	Postępowania przygotowawcze o czyn z art. 207 §1 k.k. - Prokuratura Okręgowa w Kielcach	18
Tabela 5.	Liczba orzeczonych kar wobec osób skazanych z art. 207 §1 k.k. w latach 2016-2018.....	20
Tabela 6.	Liczba osób skazanych na karę pozbawienia wolności w roku 2018 na terenie regionu świętokrzyskiego	21
Tabela 7.	Stosowanie procedury „Niebieskiej Karty” w latach 2016-2018 w regionie świętokrzyskim przez uprawnione podmioty	25
Tabela 8.	Liczba rodzin objętych procedurą "Niebieskiej Karty" w 2018 roku	26
Tabela 9.	Liczba osób objętych pomocą zespołów interdyscyplinarnych w regionie świętokrzyskim w 2018 roku	31
Tabela 10.	Liczba osób objętych pomocą grup roboczych w województwie świętokrzyskim w 2018 roku	32
Tabela 11.	Liczba posiedzeń zespołów interdyscyplinarnych, grup roboczych wg gmin województwa świętokrzyskiego w 2018r	33
Tabela 12.	Infrastruktura w zakresie wsparcia osób doświadczających przemocy w województwie świętokrzyskim w 2018r.....	38
Tabela 13.	Rozmieszczenie infrastruktury wsparcia w obszarze przeciwdziałania przemocy w 2018 roku wg powiatów	40
Tabela 14.	Liczba osób objętych wsparciem w formie poradnictwa w regionie świętokrzyskim na poziomie powiatów i gmin w latach 2016-2018.....	43
Tabela 15.	Liczba powiatowych i gminnych grup terapeutycznych i wsparcia w regionie świętokrzyskim w latach 2016-2018.....	46
Tabela 16.	Liczba grup terapeutycznych i grup wsparcia w 2018 roku w powiatach i gminach województwa świętokrzyskiego	46

Tabela 17.	Liczba osób, które przystąpiły do programów oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych realizowanych w latach 2017-2018 w regionie świętokrzyskim	48
Tabela 18.	Liczba osób, które przystąpiły do programów psychologiczno-terapeutycznych realizowanych w latach 2017-2018 w regionie świętokrzyskim.	50
Tabela 19.	Liczba opracowanych diagnoz przez świętokrzyskie powiaty i gminy w latach 2016-2018	51
Tabela 20.	Podniesienie poziomu wiedzy i świadomości społecznej zjawiska przemocy w rodzinie przez świętokrzyskie powiaty i gminy w latach 2016-2018.....	52
Tabela 21.	Opracowanie i realizacja programów służących działaniom profilaktycznym w świętokrzyskich powiatach w latach 2016-2018.	54
Tabela 22.	Realizacja programów przeciwdziałania przemocy w latach 2016-2018.....	54
Tabela 23.	Upowszechnianie informacji i edukacja w zakresie możliwości i form udzielania pomocy osobom dotkniętym przemocą w rodzinie w latach 2016-2018.....	57
Tabela 24.	Zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy zlecone do realizacji organizacjom pozarządowym w 2018 roku przez Samorząd Województwa Świętokrzyskiego w ramach otwartego konkursu ofert.....	62

SPIS MAP:

Mapa 1.	Średnia liczba wypełnionych przez Policję formularzy „Niebieska Karta – A” w poszczególnych regionach w 2018 roku, w przeliczeniu na 1000 mieszkańców	9
Mapa 2.	Liczba formularzy wszczynających procedurę „Niebieska Karta” wypełnionych przez Policję w 2018 roku wg województw, w przeliczeniu na 1000 mieszkańców.....	10
Mapa 3.	Natężenie zjawiska przemocy w rodzinie w powiatach regionu świętokrzyskiego w 2018r	29
Mapa 4.	Rozmieszczenie infrastruktury wsparcia osób doświadczających przemocy w województwie świętokrzyskim w 2018 roku.....	42
Mapa 5.	Liczba edycji programów oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych realizowanych w powiatach województwa świętokrzyskiego w 2018r.....	48
Mapa 6.	Liczba edycji programów psychologiczno-terapeutycznych realizowanych w powiatach województwa świętokrzyskiego w 2018r.....	50
Mapa 7.	Realizacja programów przeciwdziałania przemocy w gminach i powiatach województwa świętokrzyskiego - stan na 2018 roku.....	55

Mapa 8.	Działań ukierunkowane na przeciwdziałanie przemocy w rodzinie w gminach województwa świętokrzyskiego w 2018 roku...	58
Mapa 9.	Powiaty regionu świętokrzyskiego objęte szkoleniami z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie w 2018 roku /8 powiatów/.....	59

SPIS WYKRESÓW:

Wykres 1.	Liczba poszczególnych rodzajów przemocy w rodzinie odnotowanych przez Policję w 2018 roku według województw	6
Wykres 2.	Odsetek poszczególnych rodzajów przemocy w rodzinie dla regionu odnotowanych przez Policję w 2018 r.	7
Wykres 3.	Liczba formularzy "Niebieska Karta - A" wypełnionych przez Policję w latach 2016-2018	8
Wykres 4.	Osoby dotknięte przemocą w regionie świętokrzyskim na przestrzeni lat 2016-2018.....	12
Wykres 5.	Osoby dotknięte przemocą w regionie świętokrzyskim według miejsca zamieszkania w 2018 roku.....	13
Wykres 6.	Odsetek osób, co do których istnieje podejrzenie, że są dotknięte przemocą na przestrzeni lat 2016-2018 w regionie świętokrzyskim	14
Wykres 7.	Odsetek osób będących pod wpływem alkoholu podejrzewanych o stosowanie przemocy w latach 2016-2018 w regionie świętokrzyskim.....	15
Wykres 8.	Formy przemocy w regionie świętokrzyskim w 2018 roku.....	16
Wykres 9.	Natężenie form przemocy w regionie świętokrzyskim w latach 2016-2018.....	16
Wykres 10.	Liczba osób osądzonych i skazanych z art. 207 §1 k.k. w latach 2016-2018.....	20
Wykres 11.	Osoby zakwalifikowane jako recydywiści w regionie świętokrzyskim w latach 2016-2018	21
Wykres 12.	Liczba sprawców w rodzinach objętych nadzorem kuratorskim w regionie świętokrzyskim w latach 2016-2018.....	22
Wykres 13.	Liczba posiedzeń zespołów interdyscyplinarnych w województwie świętokrzyskim w latach 2016-2018.....	30
Wykres 14.	Liczba rodzin objętych pomocą zespołów interdyscyplinarnych w województwie świętokrzyskim w latach 2016-2018.....	31
Wykres 15.	Osoby objęte pomocą zespołów interdyscyplinarnych w regionie świętokrzyskim ze względu na płeć i wiek w 2018 roku.....	31

Wykres 16. Liczba posiedzeń grup roboczych w regionie świętokrzyskim w latach 2016-2018.....	32
Wykres 17. Osoby objęte pomocą grup roboczych w 2018 roku w regionie świętokrzyskim ze względu na płeć i wiek	33
Wykres 18. Procentowy rozkład liczby osób objętych wsparciem w formie poradnictwa przez świętokrzyskie powiaty w 2018r	44
Wykres 19. Procentowy rozkład liczby osób objętych w wsparciem w formie poradnictwa przez świętokrzyskie gminy w 2018r	45
Wykres 20. Liczby grup terapeutycznych i wsparcia w latach 2016-2018 – region świętokrzyski	46
Wykres 21. Liczba opracowanych diagnoz przez powiaty i gminy w województwie świętokrzyskim w latach 2016-2018.....	52
Wykres 22. Opracowanie i realizacja programów służących działaniom profilaktycznym w województwie świętokrzyskim w latach 2016-2018	53
Wykres 22. Liczba zleczanych i wspólnie realizowanych projektów w latach 2016-2018.....	56